

AÇIN

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

OCAK - ŞUBAT '2000

ağın

DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

-Sahibi

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği Adına
Ahmet DEVİREN

Sorumlu Yazı İşleri Müdürü
Mehmet YALÇIN

Yazı Kurulu
Mehmet ORHAN
Mevlüt ÖKSÜZOĞLU
Ahmet DEVİREN
Prof. Zafer GENÇAYDIN
Asım SEYHUN
S.Selami TAŞBAŞI
İsmail N. BEYDEMİR

Teknik Yönetmen
Mesut YALÇIN

Yazışma Adresi :
Büyük Sanayi 1. Cadde. No: 95/10
Tel: 342 47 50 Ulus / ANKARA

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği,
PTT 101843 no.lu Çek hesabı
T.C. Ziraat Bankası Ankara-Yenişehir Şubesi
Hesap No: 304400-16890-1

Gönderilen yazılar yayımlansın
yayımlanmasın iade edilmez ve telif ücreti
ödenmez.

Bu dergide yayımlanan yazılardaki fikirler
yazarlarına aittir.

Dergimiz Basın Ahlâk Yasası'na uyar.
Ağın Düşün ve Sanat Dergisi, Ankara
Valiliğinin 12.09.1991 gün ve 8202 sayılı
yazıları ile ayda bir çıkar.

Yıl: 10 Sayı 98-99
OCAK - ŞUBAT 2000
Dizgi Mizanpaj : Turgay GÜREVİN
Baskı : HAS-SOY Matbaacılık 0.312. 341 59 94

Ağın Düşün ve Sanat Dergisi Muhabirleri :
Cengiz YALÇIN : İzmit (Kocaeli)
İsmail N. BEYDEMİR : Malatya - Ağın
İ. Cengiz YÜCEL : İzmir
Ahmet SAMUR : İstanbul

Kapak Fotoğrafi : Ağın - Şenpınar Mahallesinden
bir görüntü.

SAYFA

İÇİNDEKİLER

3.....	Ağın Toplantısı Ahmet DEVİREN
4-5.....	2000 Yılında Ağın'ın Yatırımları İdris AKBIYIK
6.....	Güllük'te Irgatlar (Şiir) Zeki HAFIZOĞULLARI
7-8.....	Şenliçe Çağı Ahmet SAMUR
9.....	Atatürk Çağı Zeki BÜYÜKTANIR
10.....	Korku, Dayak Değil, Sevgi ve İlgisi Kemal NİKSARLI
11-12.....	Mustafa Bay.taşa Ağıt (Şiir) İsmail N. BEYDEMİR
13-14.....	Ağın ve Çevresindeki Eski Uygarlıklar Prof. Dr. Ümit SERDAROĞLU
15.....	Bizim Eller (Şiir) Kaplan EKİNCİ
16-17.....	Ağın'da Kooperatifçilik Mehmet ORHAN
18.....	Zaman Akıp Giderken (Şiir) Mehmet ORHAN
19-21.....	Seracılık Ahmet DEVİREN
22.....	İstek ve Eğitim Ruhi TAŞKIN
23-24.....	Şenpınar (Vahşen) S. Selami TAŞBAŞI
25.....	Yaşamak (Şiir) Ercan ORHAN
25.....	Özlü Sözler, Doğru Sözler
26.....	Adın ne? İstanbul Doruk ÇAKAR
27.....	Ağın Tarımında Gerçek Projeler Necmi ATALAY
28.....	Ağın ve Çevresinden Fıkralar
29.....	Sağlığını Koruyalım Prof. Dr. Ahmet Rasim KÜÇÜKUSTA
30.....	Haberler
31.....	Doğumlar, Ölümler, Evlenmeler

AĞIN TOPLANTISI

Ahmet DEVİREN

5 Mart 2000 tarihinde Ankara'da AĞIN KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ tarafından organize edilen Ağın toplantısı yapılmıştır.

TOPLANTININ GAYESİ:

Toplantıya iştirak eden Sn. Ağın Kaymakamı ve Belediye Başkan'ından Ağın'ın mevcut durumu, problemleri ve çözüm önerileri konusunda bilgi alınması, Ağın, Elazığ, Malatya, İzmir, İstanbul, Ankara Dernek temsilcilerinin Ağın'ın problemleri hakkında bilgi edinmeleri, birbiriyle tanışmaları ve görüş alış verişinde bulunmaları, Ankara dışındaki ve Ankara'daki Ağınlıların bir araya gelerek iş birliği esaslarını tesbit etmeleri, Ağın için yapılması gereken hususların müzakere ve tesbit edilmesi.

TOPLANTIYA KATILANLAR:

Ağın'dan yetkili idareciler,
Ağın Dernek temsilcileri,
Ankara Derneği Köy ve Mahalle temsilcileri,
Konuya ilgi duyan Ağın'lıların bir kısmı.

AĞIN DERNEKLERİ:

Ağın dernekleri 1940 dan beri faaliyetlerini sürdürmektedirler.

Bugüne kadar Ağın adı altında ve Ağın'a yardımlaşma katkısında bulunmak üzere, Ağın'lılar tarafından 16 dernek kurulmuş olup halen 6 Ağın Derneği faaliyetini sürdürmektedirler.

Köy ve Mahalle Dernekleri ile bu sayı 15 civarındadır. Toplantıya iştirak eden arkadaşlarımız bu derneklerle bizim irtibatımızı sağlayacaklardır.

Ağın Dergisi'nde, Ağın Derneklerini tanıtıcı bir köşe ayrılmaktadır.

AĞIN NÜFUS DAĞILIMI VE İŞBİRLİĞİ ESASLARI:

Ağın Nüfus Müdürlüğü kayıtlarına göre Ağın'ın nüfusu 3220 civarındadır.

- Ağın'daki mevcut nüfus Ağın'a kayıtlı nüfusun % 8 mertebesinde olup geri kalan nüfus Türkiye'nin ve Dünya'nın her tarafına dağıtılmıştır.

- Ağın'lıların bulundukları şehirlerde bir araya gelmeleri, tanışma, dayanışma ve kaynaşma içerisinde olmaları zorunluluk arz etmektedir. Bu oluşum bölgesel derneklerin gayretleriyle sağlanacaktır.

- Bölgesel Dernekler (Ağın, Köy ve Mahalle Dernekleri) karşılıklı işbirliğine girebilecekler ve bu işbirliği Dernekler Federasyonu ve Vakıf haline dönüştürülecektir.

- Bölgesel derneklerin müstakilen çalışmaları faydalı ve zorunludur. Başka bir Derneğin şubesi olmalarına gerek yoktur.

- Ağın'ın en büyük potansiyeli yetişmiş İnsan Gücüdür. Bu güç Türkiye'nin ve Dünya'nın her bölgesine dağılmış olup, Ağın ve Ağınlılarla olabildiğince işbirliğini

sürdürmektedirler.

- Burada şu konuyu açıklıkla vurgulamada yarar görmekteyim.

- Kökeni Ağın'lı olan ve kendini Ağın'lı hisseden herkes Ağın'lıdır.

- Hiç bir Ağınlı diğerinden daha fazla Ağın'lı değildir.

- Kimsenin Ağın'ın kendisine ne verdiğini veya ne yapabileceğini sorgulamak hakkı yoktur.

- Ağınlı olmak bir yatırım değildir. Bunun ekonomik boyutu ve rantabilitesi olamaz.

- Ağın'lıların ve kendini Ağın'lı hissedenlerin kendilerinin ne yapması gerektiğini ve gerekeceğini düşünmesi ve Ağın'a, Ağın'lıya sahip çıkması zorunluluk arz etmektedir.

ANKARA AĞIN DERNEĞİNİN KONUMU:

- Bölgesel derneklerin varlığı faydalı ve zorunludur.

- **ANKARA AĞIN KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ** konumu ve bulunduğu şehir olarak özellik arz etmektedir.

- 60 yıla dayanan bir geçmişi vardır.

- Bürokrasinin merkezindedir. Şu andaki Türkiye'nin İdari yapısı, işlerin oluşum ve çözüm merkezinin Ankara'da olacağını göstermektedir.

- Ankara Ağın Derneği Merkezi tüm derneklerin **Ankara irtibat bürosu** olacaktır.

- Ağın'lı ve kendini Ağın'lı hissedenlerin uğrak yeri, problemlerine çözüm arama yeri olacaktır.

- Ağın'la ilgili projelerin hazırlanma, uygulama aşamasına gelinceye kadar idari ve mali safhalarının takip yeri olacaktır.

- Ağın'lıların birbiriyle irtibatlarını sağlayan Ağın Düşün ve Sanat Dergisi'nin yayınının merkezidir ve gelişmesini sağlayacaktır.

- Ankara Ağın Derneği yukarıda ana hatlarıyla açıklamaya çalıştığımız hususları gerçekleştirmek için bir merkez teminine çalışmaktadır. Merkezin temininde katkısı olur diye Türkiye genelinde satış müsaadesi alınan bir **Eşya Piyangosu** tertip etmiştir.

- Tüm Ağın'lıların ve kendini Ağın'lı hissedenlerin gayret göstermesi zamanıdır. Bu mekan Ankara'daki Ağın'lıların eğlence mekanı değildir. Böyle algılanması ve yorumlanması haksızlık olur.

AĞIN DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ:

- Ağın Dergileri 1967 den beri yayımlanmaktadır.

- Dergi yazılarının kaynağı Ağın'lılar

- Dergiye yazı yazan ve kendini Ağın'lı hisseden hemşehrilerimiz,

- Ağın kaynağı yeteri kadar işlememektedir.

- Okuma yazma oranı % 100 olan ve her dalda yetişmiş elemanı, uzmanı bulunan Ağın'lılara serzenişte bulunmak en tabii hakkımız olduğunu zannediyorum.

- Dergi herkese açıktır.

(Devamı 30. sayfada)

2000 YILINDA AĞIN'IN ACİLEN YAPILMASI GEREKEN YATIRIMLARI

İdris AKBIYIK

(Not: Ağın Kaymakamı Sayın İdris AKBIYIK, ilçemizin genel durumunu yansıtan ve yıllık çalışma programını da içeren bir rapor hazırlamıştır. Rapordaki AĞIN'IN ÖNEMLİ SORUNLARI bölümünde,

* İlçedeki Elsanatları Eğitim Merkezi binasının boşaltılarak Fırat Üniversitesi'ne devredilmesine karşın, hâlâ MESLEK YÜKSEK OKULU'nun açılmadığı,

* Baraj Gölü oluşunca yıkılan köprü-nün yerine yeni köprü yapılması için defalarca başvuruda bulunulduğu halde, Ağın'ı Elazığ'a bağlayan köprü-nün yapılamadığı,

* Tam kapasite ile çalışması halinde, 150 işçiye iş imkanı hazırlayacak olan AĞIN DERİ FABRİKASI'nın ihtiyacı olan işletme kredisiyle desteklenmediği,

* Feribot İskelesi'nin yanaşma rampalarında elektrik olmadığı için, feribotun yanaşamadığı mahallere elektrik çekilmediği,

* 1997 yılından beri geliştirilen arıcılık, seracılık, süt inekçiliği, koyunculuk ve ceviz dikimi projelerinin geliştirilerek desteklenmesi gerektiği,

gibi sorunlar yer almaktadır.

Ağın'ın Genel Sorunları bölümünde ise, 14 madde halinde özetlenen tamamlanmamış köy yolları, kanalizasyonlar, su şebeke-leri, çok amaçlı köy konakları ve bunların bitirilmesi konuları vardır.

Yatırım Faaliyetleri bölümünde de, 2000 yılında ilçenin acilen yapılması gereken, aşağıya aynen aldığımız yatırımlar sıralanmaktadır.

Ağın'ın sorunlarına ve ihtiyaç duyulan

yatırımlarına, üstün görev anlayışı içinde özenle eğilen sayın kaymakamımızı kutlar, başarılarının devamını dileriz.

Ağın ve çevresine götürülecek olan tüm hizmetlerin, her aşamada başarıya ulaşma-sı için yapılacak çalışmalarda, AĞIN KÜLTÜR VE DAYANIŞMA DERNEĞİ'miz, bütün üyelerimiz ve DERGİ'mizle beraber da-ima sayın kaymakamımızın yanında yer alacaktır.)

A- İÇME SULARI

1- Bademli köyü, mevcut şebekeye sahip olmakla birlikte suları yetersiz. Kış aylarında bile su ihtiyacı İlçe Belediye-si'nin arazözleri ile temin edilmektedir. Bu nedenle, yeni bir kaynak araştırması yapılmalı ve kaynak araştırmasından sonra artezyen vurularak acilen su çoğal-tılmalı ve köylünün mağduriyeti gideril-melidir.

2- Aşağıyabanlı köyü Ortayabanlı Mezrası'nda mevcut suyun acilen çoğal-tılması çalışmalarına başlanmalı ve yeter-siz olan su sorununun giderilmesi sağlan-malıdır.

3- Pul köyünde başlanılan şebeke ve depo yapımı, maddi imkansızlık nedeni-yile yütürülememektedir. Yardım yapıldığı takdirde, işçiliğini üstlenen köylü kısa sürede şebeke ve depo işlemlerini bitire-ceğinden bu köyümüzün su sorunu kal-mayacaktır.

4- Yenipayam köyü Salkımlı Mezrası'nın şebeke suyuna kavuşması için gerekli etüt çalışmalarının yapımına başlanmalıdır.

5- Samançay köyü Armutlu ve Gümüşsuyu Mezraları'nın şebeke suyuna kavuşması için gerekli etüt çalışmalarının yapımına başlanmalıdır.

İlçemizde başka da acil durum arz eden su sorunu yoktur.

B - YOL DURUMU

a) Stabilize Kaplama

1- Aşağıyabanlı-Modanlı Feribot iskelesi arasındaki mevcut yolun taşımali sisteme kazandıracağı fayda ve köylülerin ilçeye daha kısa zamanda ulaşmasını sağlayacağı düşüncesiyle stabilize kaplamasının acilen, daha sonra da asfalt yapımının tamamlanması zorunludur.

2- Altunayva -Yedibağ arasındaki yolun stabilize kaplamasının yapılması.

b) Asfalt Yapımı

1- Taşımali yol güzergahı da olan Demirçarık - Feribot İskelesi arasındaki 7 km. yolun acilen asfaltının yapılması.

2- Altunayva-Demirçarık arasındaki 1 km. yolun asfaltlanması.

3- Samançay köyü Armutlu ve Gümüşsuyu mezralarının 3 km. olan yollarının asfaltlanması.

4- Yedibağ köyünün 1 km. olan yolunun asfaltlanması.

5- Yenipayam köyü Salkımlı Mezrasının 1 km. olan yolunun asfaltlanması.

6- Aşağıyabanlı-Modanlı Feribot İskelesi arasındaki yolun asfaltlanması.

C- KANALİZASYON

1- İlçenin en büyük köyü olan Saraycık köyünün kanalizasyon sorununun çözülmesi için köye malzeme yardımının acilen yapılması. (işçiliğini köylü üstlenmiştir.)

2- Yedibağ köyü kanalizasyonunun yapılması.

3- Demirçarık köyü kanalizasyonunun yapılması.

4- Samançay köyü Armutlu ve Gümüşsuyu mezralarının kanalizasyonunun yapılması.

5- Dibekli köyü kanalizasyonunun yapılması.

6- Yenipayam köyünde mevcut bulunan kanalizasyonun uzatılması ve Salkımlı Mezrası'nın kanalizasyonunun yapılması.

7- Öğrendik köyünün yarım kalan kanalizasyonunun tamamlanması.

D- DİĞER YATIRIMLAR

1- Su basmanı seviyesine kadar yapımını üstlenen Dibekli köyüne köy konağı yapımı için nakdi yardım yapılması.

2- Yapımı devam etmekte olan Beyelması köy konağının bitirilebilmesi için nakdi yardım yapılması.

3- Bahadırlar köyü kamp alanında soyunma odalarının yapımı için nakdi yardım yapılması.

4- Yedibağ köyü, Beyelması köyü ve Şenpınar mahallesi sulama suyu kanallarının uzatılması ve onarılması.

GÜLLÜK'TE IRGATLAR

Zeki HAFIZOĞULLARI

"Bilmezsin
Ekmek öylesine kıttı ki oralarda
Üstelik kavga da vardı
acımasız
itçesine

* * *

Göç geldi
Bir gün çekip gittik
Geri dönmek umudu vardı içimizde

* * *

Kaldık buralarda
İlk kez gördüğümüz
mavilikler ortasında
Temelli yabani olduk yabanda
Yoktur ardımızdan ağlayanımız

* * *

Geçim derdi
büker belini insanın
Sıla özlemi depreşir içimizde
Zorların adamı olduk
Ama neye yarar
Hiç bilmedik
birlik olmayı
birlikte hak almayı

Irgat geldik
Irgat kaldık
Değiştiremedik
bir türlü ismimizi
İnşaatlarda ameleliktendir geçimimiz.

* * *

Bu sözler yankılanırken
kulağında
Akşam
Güllük'te bir gün batıyor
Körfezdeki gemilerde umutlarımız
Mavinin üzerinde kızıl
alev alev

* * *

Kıpır kıpır yüreğim
İçime bir sıcaklık çöktü
bahar kokuyor
Balkona bir hanımelidir uzanan
Olmayan geleceği düşünüyorum
Ege akşamlarında

7 Haziran 1999

ŞENLİĞE ÇAĞRI

Ahmet SAMUR

Uygarlıklar gelişip, ülkeler bu gelişmelerden yararlandıkça toplumların yaşam standartları da o oranda yükselmektedir. Özellikle iletişim araçlarının baş döndürücü bir hızla değiştiği, geliştiği bir evredeyiz. Bu gelişmeleri kendi teknolojisine uyarlayan ülkeler bunun karşılığında ekonomilerini düzeltme olanaklarına sahip oluyorlar. Üretim ve tüketim dengesini kuramayan, ürettiğini pazarlayamayan, kaynaklarını değerlendiremeyen toplumlar zamanla ekonomik ve sosyal çöküntüler yaşarken aynı zamanda kültürel erozyona uğruyorlar.

Bakış açımı genelden özele çeviriyor, Ağın'a dönüyorum. Ağın'da ne güçlü bir ekonomi vardır, ne de sosyal ve kültürel bakımdan büyük etkinlikler yapılır. Ancak, Ağın'lı olup yurdun çeşitli yerlerinde görev yapanların, bulundukları yerlerde çok önemli etkinlikler yaptığını izliyoruz.

Bana göre, Ağın'da yapılan en önemli etkinlik "AĞIN ŞENLİKLERİ" idi. Bu şenlikler tüm amatör ve acemiliklere rağmen ekonomik, sosyal ve kültürel bakımdan yöremize çok yararlı olacaktı, eğer devam ettirilseydi.

Ülkelerin her konuda birbirleriyle yarıştığı bir çağda "REKLAM" en büyük araçtır. Reklamı ekonominin güçlendirilmesi, üretim-tüketim ilişkisinin dengelenmesi, sosyal ve kültürel değerlerin tanıtımı olarak kullanan ülkeler gelişimlerini hızlandırmışlardır. Bunun farkına varmış olan en yoksul ülkelerde bile bu yolda çalışmalar başlatılmıştır.

Pazarlar, panayırılar, festivaller, şenlikler ve fuarlar ister bölgesel, ister ulusal, ister uluslararası olsun, hepsi aynı düşünce ile hazırlanmakta, yapılmaktadır.

Şimdi, yıllardır kendi kendime sordüğüm soruyu burada dile getiriyorum. "Ağın şenlikleri" hangi amaçla başlatılmış, niçin devam ettirilmemiştir? Bu sorunun cevabını alacağım kimseyi, kimseleri bulacağımı sanmıyorum.

Ağın'da yapılan etkinliklerden en önemlisi şenliklerdi. Yapılan şenliklerin ne gibi yararları olmuştur. Fazla detaylara girmeden özetlersem:

1- Belki kırk yıldır Ağın'a gelmeyenler için bile bir fırsat olmuştur şenlikler... Ağın her yılkinden kalabalık oluyordu.

2- Yerleşik Ağın'lılar aylar önceden misafirlerini ağırlamak için derlenmeye toplanmaya başlıyordu.

3- Belediye ve diğer kurumlarda temizlik ve düzenleme çalışmaları başlıyordu.

4- Kültürel değerlerin tanıtımı için çalışmalar yapılıyordu. (Folklorik ve etnografik hazırlıklar)

5- Şenlik düzenlemeleri nedeni ile civar il ve ilçelerle görüşmeler yapılarak iyi ilişkiler kuruluyordu.

6- Kültür ve Turizm Bakanlığı ve hükümetin ilgili birimleriyle yazışmalar yoluyla iletişim kuruluyordu.

7- Radyo televizyon ve basın yoluyla Ağın'ın sesini, varlığını duyurma olanağı bulunuyordu.

8- Nüfusun kalabalıklaşması ve etkinlikler ilçe ekonomisine büyük hareketlilik ve yarar sağlıyordu.

9- Şenliğin en önemli yaptırımı halkın moral ve motivasyonunu pozitif yönde yükseltmesiydi.

10- Saymaya çalıştığım yararların hepsi amatörce düzenlenen şenliklerin sonucunda olmuştur. Bu düzenlemeler planlı, programlı ve profesyonelce yapılmış olsa çok daha büyük yararlar sağlanacaktır.

Ağın'ı en çok Ağın'da yaşayanların düşünmesi gerektiği kanısındayım. Ağın'ı düşünmeye en zorunlu kişi olan Belediye Başkanı Sayın Orhan ERCAN kardeşimize sesleniyorum:

Büyük problemlerle devraldığınız bu zor görevde ilk ayların acemiliği geçmiş olmalıdır. Ağın'a yararlı hizmetler sunmak istiyorsanız ki mutlaka istiyorsunuzdur. Öyleyse yaşadığınız Ağın'ın varlığını belli etmeniz gerekir. Dar çemberi kırma yollarını araştırınız.

"Sorarak dağlar aşılır." Dışardaki Ağın'lıların ilgisini çekecek proje ve etkinlikleri araştırabilir, raporlar hazırlatabilir, uygulatabilirsiniz. Siz, araştırmalara giriniz, göreceksiniz sizi destekleyip yükünüzü hafifletecek kişi ve kurumlar olacaktır. Şanslı bir dönemde görevde bulunuyorsunuz.

Gözlemlerim ve aldığım bilgiler doğrultusunda diyorum ki, yurdun çeşitli yerlerinde kurulmuş olan Ağın Dernekleri bir birleriyle son derece iyi ilişkiler kurarak,

birlik beraberlik içine girmişlerdir. Ağın'a ve Ağın'lıya hizmet için bir işaret bekliyorlar. Bu işareti Ağın Belediye Başkanı'ndan başkası yapamaz. Siz "ANA ARI" durumundasınız. Varlığınızı belli ediniz ki kovan hareketlensin, peteklere bal dolsun. Yani Ağın'ı ilgi merkezi konumuna getirmek için lütfen gelen seslere kulak verip atılacak adımları atınız.

"Gözden uzak olan, gönülden de uzak olur." atasözündeki gibi, oradan uzak olanlar dertlerinize derman olmakta isteksiz olurlar. Ağın'lıyı Ağın'a getirmenin en kolay ve etkili yolu, bana göre, ŞENLİKLERDİR. Ancak adı olan, anlamı olan şenliklerdir. Yurdun çeşitli yerlerinde şenlikler ve festivaller köylere kadar götürülmektedir. Güzel Ağın'ımızın çok önemli ürünleri olduğu halde onu ortaya çıkaramıyor, gelir getirecek bir etkinlikte bulunamıyoruz. Leblebimiz, pekmezimiz, üzüm bağlarımız, kuru dutumuz, cevizimiz, bu kadar sevilir aranılırken Ağın'la özdeşleşen bir isim bile bulamamışız şenliklerimize. Bir kaç yıl sonra şenlikler amaçsız görülüp iptal edildi belki de...

Sayın Belediye Başkanımız, Sevgil Orhan kardeşim; yeniden Ağın'da şenlikler yapılması tasarısına sıcak bakarsanız tüm Ağın Dernekleri'nin sizin yanınızda olacağını biliniz. Her Ağın'lı memleketini seviyor, orada olmayı arzuluyor. Ancak işe yarar bir etkinlik, bir bahane arıyor gelmesini sağlayacak. Bu konuda bizlere düşecek görevler olacaktır. Seve seve koşarsız, inanın en kısa zamanda ön görüşme toplantısı düzenleyip bizleri de haberdar ederseniz, işlerin nasıl yapılacağını görüşmek üzere gelir gerekeni yaparız.

ATATÜRK ÇAĞI

Zeki BÜYÜKTANIR

Yeni bir yüzyıla girdik. Daha doğrusu, yeni bir bin yıla adım attık. Yolcu ettiğimiz yüzyılın, geçmiş yüzyıllara göre daha çok devinimli, savaşlı, kıyınli, kargaşalı, ağırlı, acılı, sancılı geçtiği bir gerçek. İşte bu ağırlı, acılı olaylar zinciri içindeki en önemli ve en büyük olay Mustafa Kemal Atatürk'ün geçen yüzyılda başlattığı eylemdir. Bu eylemin, tutsak uluslara yaptığı öncülüktür. Mustafa Kemal Atatürk'ün, uyanan ulusal hareketlerin mimarı ve onların öncüsü olmasıdır.

Bu durumuyla, yalnız Anadolu'nun kurtuluşunu ve aydınlanmasını sağlamamış; doğudaki bütün tutsak ulusların da kurtuluşa yönelmelerine öncülük etmiştir.

Einstein'ın dediği gibi: "Önyargıları kırmak, parçalamak atomu parçalamaktan daha zor." Bu gerçekten yola çıkarak söyleyebiliriz ki Atatürk; toplumların, insanların beyinlerindeki bu edilginliğin, uyuşukluğun, bilgisizliğin zincirlerini kırmış; uyanmalarını sağlayarak toplumunun önüne düşüp dünyadaki bütün geri kalmış uluslara yol göstermiştir. Böylece, bağımsızlık ateşini tutuşturmuş, körüklemiş ve başarmıştır da.

Onun bu yol göstericiliğiyle insanlık yeni bir aşamaya, toplumlar yeni bir umuda ulaşmıştır. Bugünkü barış rüzgârları O'nun; "Yurtta barış, dünyada barış" özdeyişinin bir sonucu değil midir? Ayrıca, bugün Birleşmiş Milletler, Avrupa Birliği gibi toplumların elele kenetlenme yarışları da onun oluşturduğu bu görüşün mutlu ve umut verici sonuçlarıdır. Onun içindir ki, yolcu ettiğimiz 20. yüzyıla O'nun adını vererek ATATÜRK ÇAĞI diyoruz.

Neden? Çünkü O'nun yalnız karizmatik kişiliğinden kaynaklanan önderliği, yarattığı devrimleri değil, O'nun yaktığı ışık, aydınlık bir ça-

ğı da beraberinde getirmiştir. Yarattığı devrim içinde oluşturduğu Kültür devrimi ile aydınlanmanın da yollarını açmıştır. Günümüzden geriye 1923'lere baktığımızda, gerek ülkemizde, gerek gelişmekte olan ülkelerdeki aydınlanma ivmesinin hızla yükseldiğini görüyoruz. O, burada ayrıntılarıyla açıklayamayacağımız büyük bir oluşumun, ulaşılmaz bir kavramın mimarıdır. Bu çağın da değil, çağların yetiştirdiği pek az örneği olan bir insandır.

O'na olan sevgim nedeniyle öğrencilerime, tarih derslerinde çağların bölümünü tanımlarken, son çağ olarak ATATÜRK ÇAĞI diye öğretmeye çalışırdım.

Aradan yıllar geçti. Bugün o uzun geçmişten sonra karşılaştığım öğrencilerimin gözlerinde geçmişteki eğitimden aldıkları sorumluluğu, umudu ve mutluluğun coşkusunu görüyorum. Böylece görevini yerine getirmiş kişilere özgü mutluluğu da yaşıyorum.

Bugün o büyük oluşumun, Anadolu Devrimi'nin, devrimsel süreç içindeki sarsıntılarına yaşıyoruz. Bu süreç, bütün devrimsel oluşumlarda yaşanır. Ancak, gelişimin ivmesi aydınlığa, çağdaşlığa ve gerçeğe yöneliktir. Bu süreci yaşadıkten sonra o büyük devrimin aydınlığını yaşayarak göreceğiz.

Varlığımızın, özgürlüğümüzün, onurumuzun, biricik yaratıcısı olan o büyük insan için yerli yabancı yazarlarca çok sayıda yapıt yayımlanmıştır.

Çağlar boyunca daha hiç bir devlet adamı, böylesine bir görkemle anılmamış, hiç kimse bu kadar büyük ve olumlu bir sevginin ve ilginin odağı olmamıştır. Bu yüce onur, O'nun erilmez kişiliğinin bir kanıtıdır.

KORKU, DAYAK DEĞİL, SEVGİ VE İLGİ

Kemal NİKSARLI

Televizyon ekranlarında, kırık not aldığı için canına kıyan öğrencilere ve onların ardından gözyaşı döken ailelerine ilişkin haberleri izledikçe içimiz kanıyor, üzülmüyoruz. Bu talihsiz yavruları ölüme iten nedenlerden biri, alman kırık not yüzünden, ailelerinin ve arkadaşlarının arasında kırılan gururunu kurtarmak çabası, diğeri de çocuk eğitimi konusunda ailelerin yeterince bilinçlenmemiş olmalarıdır.

Öğrenci velileri, sık aralıklarla çocuklarının genel öğrenim ve davranış durumlarını, okul yönetiminin ve ilgili öğretmenlerden öğrenmeyi alışkanlık haline getirmelidirler. Okul ile temas sonucu kötü bir durumla karşılaşan veli, eve gelir gelmez, ders durumunu sille tokat çocuğun suratına çarpmamalıdır. "Kızını dövmeyen dizini döver." yanlış bir anlayıştır. Dayak, hiçbir sorunu çözemez.

Yaş ne olursa olsun, insanlara yakışmaz ve uygulanmaz. Çocukların onur ve gururu zedelenmeye gelmez. Sonuç malum...

Bu konuda bir anımı anlatmak istiyorum:

1974-1975 ders yılında Mamak Ortaokulu birinci sınıfta ders işlerken, sınıfın sessizliğini bozan bir ses duydum.

"Kim bu saygısız?"

Arka sıralardan temiz giyimli, kravatlı, boyca arkadaşlarından biraz farklı, masum yüzlü bir çocuk ayağa kalktı. Yüzündeki masumiyeti bir tarafa iterek:

"Benim hocam," dedi.

Sınıfta sessizlik...

"Neden saygısızlık yapıyorsun? Öğretmene ve sınıfa saygın yok mu?"

"Hocam, benim babama bile saygım yok."

Zengin bir aile, çocuğunu şımartmış. Ama ne yazık ki çocuğun kendisini şımartan babaya saygısı yok. Anladığım kadarıyla ailevi problemleri var.

"Bak çocuğum, gel bana derdini anlat."

Bu sırada zil çaldı. Öğrenciler çıkınca, çocuk yanıma yaklaştı ve rahatça konuşmaya başladı.

"Hocam, ben bu sınıfta iki seneliğim. Babam, iki gün önce öğretmenlerden notlarımı öğrenmiş. İngilizce ve Sosyal Bilgiler kırık. Bana "Bu sene de kalırsan eve sakın gelme. Seni öldürür, kendimi de tre-

nin altına atarım." dedi. Hocam, siz babamı tanımazsınız. O kadar acımasızdır ki dediğini yapar. Bu durumda, babama niye saygı göstereyim? Siz benim yerimde olsanız ne yapardınız?"

"Baban ne iş yapar?"

"Demiryolu bekçisi. Bir hafta gece, bir hafta gündüz çalışır." Çocuğun anlattıklarına şaşmamak elde değil.

"Bak çocuğum. Baban kar, kış demeden çalışıp çabalıyor. Seni okutup, adam etmek için uğraşıyor. Sen niçin çalışmıyorsun? Ben seni şımartılmış bir çocuk sanmıştım. Babanın sana gösterdiği cömert davranışa nankörlük etme. Sen geri zekalı değilsin. Geceni gündüzüne katarak çalışacaksın. Seni hocan her fırsatta derse kaldıracak. Kalkıp sıfır alırsan olmaz. Öyle çalışmalısın ki en kötü notun beş olmalı."

"Ben de seni kurulda savunurum. Yeter ki çalış, son notların da kırık gelirse, benden günah gitti."

Ders yılı sonu geldi: sınıflarda karneler dağıtılmış başarılı çocuklar pür neşe oynatarak, zıplayarak koşarken, biraz mahcubiyet, biraz heyecan, sevinç içinde, koşarak bana doğru koşanın kim olduğunu tahmin etmek hiç de güç değildi. Babasına saygı göstermeyen demiryolu bekçisinin oğlu.

"Hocam, her iki dersi de verdim, size nasıl teşekkür edeceğimi bilmiyorum. Bana herşeyden önce çalışmayı ve başarının sırrını öğrettiniz."

"Bak çocuğum, sana hiç bir yardımda bulunmadım, sen çalıştın ve kazandın. Bundan böyle sistemli çalışacak, bu günkü derslerini yarına bırakmayacaksın. Saygı görmek istiyorsan, küçük kardeşlerinle arkadaşlarını sev ve onlara ağabey gibi davran. Sevgi görmek istiyorsan, senden büyükler kim olursa olsun onlara saygıda kusur etmiyeceksin. Bir kişinin hayatta başarılı olması için, sistemli çalışması, saygılı olması, doğru dürüst davranması kaçınılmaz koşullardır."

Şubat 2000

MUSTAFA BAYTAŞ'A AĞIT

İsmail N. BEYDEMİR

19 Eylül günü, Ağır iyce karardı,
Gülümseyen yüzlerin, tatlı rengi sarardı
Bu doksandokuz yılı, yıkım yılına döndü,
Bir çok yakınlarımız, kara toprağa vardı.

* * *

Çakır gilin Mustafa, son vurgu oldu bize,
Bir ırmak olan acı, döndü büyük denize.
Tam elli gün yataktan, başını kaldırmadı,
Kendi ölesi ölüm, O'nu getirdi dize.

* * *

Çok güzel oynayıp, ağır gol oyununu,
Hiç usumdan silemem, Mustafam asla şunu:
Aklın yerinde iken, bana eylikler ettin,
Sapıttıranlar oldu, dostluklar bizim konu.

* * *

Bir buçuk ay süreyle, yaşam makina oldu.
Damarlarındaki kan dökülüp ciğere doldu.
İki oğlu, bir kızı, umutsuz olsa bile;
Yanında bekleyerek, bu acı günü buldu.

* * *

İki binli yılları, özlemiyle beklerken,
Uğursuzluk tokmağı, başına değdi erken,
Sanki deprem vurgusu, Mustafa'ya rast geldi,
Ağrıta döndü durum, kahkahayla gülerken.

* * *

Penceredeki otlar, gene öyle durmakta,
Televizyonu açtık, hemen O'nu sormakta.
Eli dokunan yerde, parmak izleri durur,
Dönüp baktığım her yer, beni içten yormakta.

* * *

Almabağ'a çektiği, çalılarının arası,
Titreyen gözler oldu, iyileşmez yarası.
Her neralere baksam, Mustafa'yı görürüm.
Ayak izleri durur, yanar anı çırası.

* * *

Garajın kapısına, koyduğu yassı taşlar,
Birlikte ağlar oldu, yanından uçan kuşlar.
Yeni yaptırdığı ev, O'nu canlı beklerken,
Tabutla öne geldi, bozuldu tüm uyuşlar.

* * *

Ağın'daki TV. ler, artık bozulmayasız,
Onarıcı kalmadı, boşa yorulmayasız.
Tüm elektronikler, O'nun elinde iken,
Şimdi çok uzaklardan, onarım bulmayasız.

* * *

Ev önüne ektiği, sebzeler sararmakta,
Yediveren asmanın, dalları kararmakta.
Canlı cansız tüm yöre, bu acıyla ezildi,
Başparmaktaki acı, geçti cıddik parmağa.

* * *

Dükkanın kapısından, baktıkça içeriye,
Geçmişteki anılar, dönüyor hep geriye.
Öleceği belliyken, bu sonuç yıkım oldu,
Bu acı sıkıntıdan, korkam içim eriyi.

* * *

Gül dalında goncayken, dikenler ezdi O'nu,
Böylece yaşamının, bitmesi kötü konu.
Delirdim bu acıdan, gözlerim su kaynağı,
Kim ne derse aldırım, dinlemem onu bunu

* * *

Öz yaşamım içinde, değerli yeri vardı,
Birlikte yaşıyorduk, ölüm arayı vardı.
Tatlı günler yaşadık, gülerek eğlenerek,
Yalnız kalmak acısı, başıma yağan kardı.

* * *

O'na neler söylesem, duygumu anlatamam,
Değerli yeri vardı, bir özellik katamam.
Elbette bazı küçük, tatsızlıklar olmuştu,
Bu küçük oyunlara Mustafa'yı satamam.

* * *

Ben O'na MISTIK diye, yerel bir ad koymuşum,
Ben BEYDEMİR, kardeşlik, sevgisiyle doymuşum.
Ağlayarak girdiğim, sıkıntılı yaşamda,
O'na rahmet, kalana, bol dirilik sunmuşum.

20 Eylül 1999 - AĞIN

TEŞEKKÜR

Bircik kardeşimiz SAKIP BAYTAŞ'ın hastalığında ve ölümünde
bizi yalnız bırakmayıp acımızı paylaşan tüm dostlara; EŞİ,
ÇOCUKLARI, YEĞENLERİ ve diğer yakınları adına gönülden
teşekkür ediyoruz.

Ablası : Fatma Özmen - Faika Baytaş

AĞIN VE ÇEVRESİNDEKİ ESKİ UYGARLIKLAR

Prof. Dr. Ümit SERDAROĞLU

(AÇIKLAMA : Keban Baraj Gölü oluşmadan önce, 1969 da ve 1970 li yıllarda, göl alanı içinde kalacak bölgelerdeki tarihi eserleri kurtarmak amacıyla, Ağın ve çevresinde yapılan arkeolojik kazılarda, AĞIN ve KALAYCIK TEPE HÖYÜĞÜ ile HOŞRIK ve KALECİKLER HÖYÜĞÜ'nden çıkarılan eserler ve bu yerlerde meydana çıkan tarihi yapı kalıntıları, Ağın bölgesinin koynunda eski uygarlıklara ilişkin eşsiz değerlerde bir tarih ve kültür hazinesinin saklı olduğunu ortaya koymuştur.

Aşağıya aldığımız özet metin, Ağın yöresi arkeolojik kazı grubu başkanı, Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih, Coğrafya Fakültesi öğretim üyesi Prof. Dr. Umit Serdaroğlu'nun hazırladığı, Türkçe ve İngilizce olarak yayımlanan "Ağın ve Kalaycık Kazıları - 1969" adlı kitaptan alınmıştır.

Aynı kazı grubunun, 1970-1971 yılları içinde yukarıda adı geçen bölgelerimizde devam eden kazılarında ortaya çıkan tarihi eserlere ilişkin özet bilgiyi de, dergimizin ileriki sayılarında okuyucularımıza sunacağız,

KAZI BÖLGESİ : Kazı ekibimiz, Keban'ın 27 km. kadar kuzeyinde, Ağın ve çevresi ile Kalaycık Tepe Höyüğü olmak üzere iki ayrı yerde çalışmıştır. Daha önce, Kalaycık Tepe Höyüğü'nün yanı sıra Ağın ve çevresinde ayrıca arama yaptık. İncelemelerimiz bize, oldukça geniş gibi görünen bir vadi içi yerleşmesi tanıttı. Ağınlıların, tarlalarda bulunan çanak-çömlek kırıklarından, duvar yıkıntıları ve kaya yüzüne oyulmuş bir mezardan söz etmeleri bu yerleşmeyi keşfedişimizdeki ip ucunu teşkil etti. Söylentilere ek olarak, ayrıca, Kalecikler kesiminde bir höyük, vadinin Karasu'ya birleştiği noktaya yakın yerde bir nekropol tespit ettik. Böylece, Kalaycık ve Ağın, başlayan kazı çalışmalarımızın hareket noktası oldu.

KALAYCIK TEPE HÖYÜĞÜ : Höyük, Karasu'nun doğu kenarındadır. Nehir, tepenin eteklerini yalayıp geçmektedir. Höyüğün en yüksek noktası, memleket nirengisine göre, kuzey kısımda 782 m. dir. Höyüğün tepesi, nehir kenarından 60-65 m. yüksektedir. Höyüğün uzunluğu yaklaşık 260 m. genişliği 180 m. dir. Höyüğün tamamı yapay yükselme olmayıp, tepeden itibaren 32. m. lik kısmı yığılma yoluyla meydana

gelmiştir. Alt yapıyı da kalkerli tabakalar meydana getirmekte ve Ağın çevresi ile birlik göstermektedir.

Tarih çağlarında, yapılar için gerekli malzemenin, tepenin hemen güney eteğinde ve nehir kenarında ki kalker taşı ocağından temin edildiği anlaşılmaktadır.

Höyüğün teraslarında bazı moloz-taş duvar yıkıntılarının dağılmış haldeki kalıntıları görülmekte idi. Ayrıca, tepenin kuzey ucunda, en yüksek noktada 9-10 m. kadar mevcut, bazalt ve andezit cinsinden büyük bloklarla harçsız olarak örülmüş bir çevre duvarı höyüğün bu tabakasında tahkimata sahip bir yerleşmenin varlığına işaret etmekte idi. Yüzeydeki çanak-çömlek buluntuları da, höyük yapı katlarının İslam çağından, Kalkolitik çağa kadar inen çeşitlikte olduğunu gösteriyordu.

Höyük tepesi ve terası kapsayan 2000 m² lik yüzeyde yapılan kazılar, üçgen biçimli genel plan veren bir yerleşme yerini gün ışığına çıkardı. Ortak duvarlı, bir veya iki mekânlı evlerden oluşan bu kale içi yerleşmesinin, İ.S: 11. ve 12. yüzyıllarda kuvvetli bir iskân gördüğü, bulunan çanak-çömlek, küçük eşya ve madeni malzemenin sayıca fazlalığından anlaşılmaktadır. Höyüğün tepesindeki bir odada bulunan İslami kapacak ve bir adet matra ile doğu terasında ele geçen Artukoğulları'na ait bronz paranın yanı sıra, odaların tabanları üzerinde bulduğumuz Bizans devri mutfak çanak, çömleği, diğer bir odanın döşemesi üzerinde ele geçen bronz II. Basilius (İ.S: 976-1025) parası, Bizans iskânını hemen İslam iskânının izlediğini göstermektedir.

Terastaki sonodaj açmasının gösterdiğine göre, burada, İ.Ö: 1. bin yerleşmesi kuvvetli bir şekilde karışımıza çıkmaktadır. Yukardan aşağı yaptığımız tabaka sıralamasına göre, İslami olan birinci tabakanın altında ikinci ve üçüncü sırada Bizans tabaka katları vardır.

HÖYÜĞÜN MİMARİSİ : Höyüğün üzerinin plan yönünden düzenlenişinde, tepe merkez noktası olarak alınmıştır. Tepe yüzeyinin biçimine uyularak yerleşme ünitelerinin planlanması yelpaze görünümündedir.

Evlerin hepsi moloz taşlarla, 1 m. kadar yükselti-
len temeller üzerine kerpiç tuğla ile inşa edilmiştir.
Evlerin tabanları samanlı kerpiçle sıvanmıştır. Bu sı-
vama duvarların eteğinden 10-15 cm. kadar yukarı çı-
karılmıştır. Höyükte, 1. tabakanın en ilgi çekici mimari
eleman buluntularını kireçtaşı sütun kaideleri teşkil
etmektedir.

AĞIN : Bugünkü 1700 nüfuslu Ağın ilçesi, çevre
bağlantısı oldukça iyi olan bir vadi başlangıcında ku-
rulmuştur. Çevre köylerden ve güneyde Keban, batıda
Arapkir yönünden gelen yolların birleştiği ilçeden, do-
ğuya doğru inen ince bir akarsu vadisi Pağnikköy'de
Karasu'ya birleşmektedir. Daha önce söz ettiğimiz hö-
yük, nekropol bu vadi boyunca sıralanmışlardır. Akar-
su boyunca ancak orta kısma kadar motorlu vasıtalarla
geçit veren ince bir yol Ağın'ı Pağnikköy'e bağlamak-
tadır.

HÖŞRİK MEVKİİNDEKİ KAZILAR : Halk
arasında "Hoşrik" denilen yerde, biri yolun kuzey ya-
kasında, diğer dördü güneyinde olmak üzere, beş ayrı
yerde ve bunlardan beşinci alanın yanında Bizans
Nekropolü'nde çalıştık.

Birinci alanda rektogonal planlı bir yapı ortaya
çıkarıldı. Binanın en ilgi çekici yönü temel yapısıdır.
Birbirini çapraz kesen kanallardan ibaret bir sistem tat-
bik edilmiştir. Orta mekânda, mozayik döşeme üzerin-
de bulunan bir gümüş Diokletianus (İ.S: 284-305) pa-
rası yapının 3. ya da 4. yüzyılda var olduğunu göster-
mektedir.

Biraz daha yukarıda ve yola yakın alandaki kazı-
da bir BİZANS KİLİSESİ'nin kalıntıları gün ışığına çı-
karıldı. Kilise, girişi batıya dönük, dışta sekiz kenarlı
bir çokgen, içte yarım daire biçimli bir apsise sahip üç
sahınlı bir yapıdır.

Kilisenin kuzey duvarı dibinde bulunan VIII.
Konstantinus (İ.S: 1025-1028) parası ve Bizans Nek-
ropolü'nün bizi götürdüğü yargı, kilisenin uzunca bir
süre, belki de İ.S: 11. yüzyıl sonuna kadar kullanılmış
olabileceğidir.

Modern Ağın'ın günümüzden 150 yıl kadar önce
birkaç evlik bir mezradan gelişip büyüdüğünü ifade
eden yerlilerin sözlerinde, resmi belgelerin de doğrula-
dığı bir gerçek vardır. Henüz çevrede daha geç yerleş-
me kalıntılarına rastlanmadığından, Ağın'ın İ.S: 11.
yüzyıldan sonra büyük bir iskâna sahne olmadığını dü-
şünmek mümkündür.

KALECİKLER HÖYÜĞÜ : Vadinin güney ta-
rafında, hem Ağın, hem de Pağnikköy yönlerini kon-
trol edebilecek konumda, vadi tabanından 40 m. yük-

seklikte bir höyüktür. Tepenin, memleket nirengisine
göre yüksekliği 820 m. dir. Buraya ilk gelişimizde
yaptığımız satih toplamada, höyüğün en üst nokta-
sını teşkil eden 45. m. uzunluktaki düzlükte, Roma
devri çanak-çömleğin çok olduğu görüldü. Kazı sonu-
cu, temel halinde kalmış 4 adet kule ortaya çıkarıldı.
Odaların içinde bulunan çanak-çömlek, tepe düzlüğün-
deki yapının bir Bizans devri kalesi olduğunu ve kale
içinde evlerin bulunduğunu ortaya çıkardı. Dam topra-
ğı içindeki bol Roma seramiği de höyük çevresindeki
Roma yerleşmesinin yoğunluğunu göstermektedir.

NEKROPOL : Vadinin ucunda bulunan nekro-
pol, yola inen bir yamacın kalkerli yüzeyine oyulmuş
tekli, ikili ve üçlü mezarlardan oluşmaktadır. Açılan
sahanın ortasında yoğun olarak toplanan mezarların,
kuzeybatıya doğru azaldığı izlenmektedir. Buluntulara
göre, mezarların uzun süre kullanıldığı anlaşılmakta-
dır. Mezarlar, kayaya oyulduktan sonra, üzerlerine ay-
rıca plaka taşlardan parçalı kapaklar yapılmış, böylece
örtülmüştür. Mezar buluntusu olarak, değişik tipteki
gözyaşı şişelerinin yanı sıra oval karınlı, ince boyunlu
göz boyası şişeleri oldukça ilgi çekicidir. Mezar bu-
luntuları içinde en ilgi çekici olanların altın eşyalar,
önemlilerini de çeşitli paralar teşkil etmektedir. Bile-
zik, küpe ve yüzük gibi süs eşyalarının yanı sıra altın
diadem yaprakları da mevcuttur.

Mezarlardan çıkan, Roma İmparatorlarından Tra-
ianus (İ.S: 98-117), Antoninüs Pius (İ.S: 138-161),
Commodus (İ.S: 177-192) paraları, aşağı yukarı me-
zarlığın kullanılışındaki tarihleri vermektedir. Böyle-
ce, çıkan altın süs eşyasının da tarihleri saptanmakta-
dır.

Gerek vadi boyunca uzanan yerleşme yerinin öl-
çüsü, gerekse nekropolün zenginliği, Ağın'ın basit bir
Roma devri yerleşmesi olmadığını göstermektedir.
Ağın merkezi, Dascousa olan (Plinius V) II. Ala Ulpia
Auriana'nın, (Auriana alayı) faaliyet alanına dahildir.
Dascousa'nın yeri, her ne kadar Ağın'ın çok yakınında-
ki Denizli olarak gösteriliyorsa da, doğruluk derecesi
malum değildir ve araştırmalarımız, Denizli'de bir
merkez olduğunu gösteren hiçbir kalıntıyı bize tanı-
mamıştır.

BİZİM ELLER

Kaplan EKİNCİ

*Gurbet elde hatırladım sılayı,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.
Bundan başka yoktur için kolayı,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.*

* * *

*Gurbet elde daha işim kalmadı,
Yiyecek ekmeğim, aşım kalmadı.
Gözümde akacak yaşıım kalmadı,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.*

* * *

*Bizim oba yaylalara çıkmadan,
Çadır kurup ateşleri yakmadan,
Eşim, dostum yollarıma bakmadan,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.*

* * *

*Akşam olup daha güneş aşmadan,
Karanlığa kalıp yoldan şaşmadan,
Hasta olup yataklara düşmeden,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.*

* * *

*Sabah olup hâlâ güneş doğmadan,
Hava bulutlanıp yağmur yağmadan,
Nazılı anam inekleri sağmadan,
Dostum kalk gidelim bizim ellere*

* * *

*Her yerde bulunmaz suyu, havası,
Yemyeşil görünür dağı, ovası,
Viran oldu ataların yuvası,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.*

* * *

*Hasta düşüp gurbet elde kalmadan,
Bahçem viran olup gülüm solmadan,
Azrail gelip de canım almadan,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.*

* * *

*Kaplan EKİNCİ'yim seksenbeş yaşıım,
Ağardı saçlarım, döküldü dişim,
Beni unutmadan kavim kadreşim,
Dostum kalk gidelim bizim ellere.*

Ankara - 1995

AĞIN'DA KOOPERATİFÇİLİK

Mehmet ORHAN

Dünya kooperatifçilikle tanışalı bu Milenyum'da 156 yıl doluyor. Bizde ise, bu tanışma ancak 1930'lu yıllarda başlamış, fakat çok ağır bir tempoda gelişmiştir. Kooperatifler, yasaların güvencesi altında kurulmuş olan demokratik kuruluşlardır.

Kooperatifçiliğin özünde yardımlaşma ve dayanışma vardır. Kooperatifler, ekonomik alanda olduğu kadar, sosyal alanda da güçbirliğini oluşturmak, böylece toplumsal yardımlaşma ve dayanışmayı etkin kılmak amacıyla kurulur ve gelişirler.

Kooperatifçiliğin ilk girişimcileri İngiltere ve Fransa'da ortaya çıkmış, ekonomik ve sosyal alanda üyelerine yarar sağladığının görülmesi üzerine kısa sürede diğer ülkelerde de kurulmaya başlamıştır.

Başlangıçta kooperatifler dar ve belirli birkaç alanla sınırlı idi. Geçtiğimiz yirminci yüzyılda çalışma alanlarını çok genişlettiler. Ayrıca, ticaret ortaklıkları (şirketler) hariç, gerçek kişiler, tüm kamu özel kişileri ve kamu iktisadi kuruluşları ve dernekler kooperatiflere ortak olabiliyorlar.

Zamanla kooperatiflerin çalışma alanları da genişletildi. En yaygın olarak kurulduğu alanlar: Tarımsal faaliyetler, konut üretimi, perakende ticaret, küçük zanaatlar, tüketim, köy kalkınması başlıcalarıdır.

Kooperatifçiliğin doğup geliştiği batı ülkelerinde, kırsal kesimlerde kurulan kooperatifler daha çok yaygınlık kazanmıştır. Ayrıca, bu alanlarla beraber, kentlerde tüketim ve konut üretim kooperatifleri büyük gelişme göstermiştir. Son yıllarda ülkemiz kentlerinde de sayıları hızla artan konut yapı kooperatifleri, bazı kötü yönetimden kaynaklanan tutarsız yönleri olmakla beraber, birçok yurttaşımızı konut sahibi yaptı. Ağın ve çevresinde yetişipte, hayatlarını kentlerde sürdüren hemşehrilerimizden büyük bir bölümü, çevrelerindeki bu tip kooperatifler aracılığıyla birer yuva sahibi oldular.

Ağın'da, kooperatifçilik alanında ilk önemli adım, Sayın Sadi Kapısız'ın Belediye Başkanı olarak görev yaptığı 1973-1980 yılları arasında atıldı. İlk etapta, tarımsal amaçlı bir Kalkınma Kooperatifi kuruldu. Onu, halıcılık başta olmak üzere, diğer alanlarda faaliyet gösterecek olan kooperatifler izleyecekti. Ancak, 1974 de Keban Baraj Gölü'nün oluşması ve yöreden dışarıya göçün hızlanması sonucu, çalışmalar istenilen düzeye erişemedi.

Kooperatif, Ağın'a hangi alanlarda yararlı olabilir? Diğer bir deyişle, Ağın'da hangi hizmet kooperatifleri kurulabilir? Ağın'da halen göl balıkçılığı alanında etkin olarak faaliyet gösteren bir kooperatif vardır. Bu kooperatif, yılda 300 ton balık ve 100 ton da kerevit avlamaktadır. Bu üretim, çevrenin ekonomik hayatına önemli ölçüde katkı sağlamaktadır. Uygun şartların oluşması halinde, üretim daha da artırılabilir.

Ağın'da kooperatif kurulmasında önce şu hususu belirtelim: Kooperatifin kuruluş aşamasından, etkinlik kazanıp normal çalışma sürecine erişinceye değin geçecek zaman içinde ve yaşamını devam ettirmesinde Ağın'ın önemli bir avantajı vardır: Deneyimler göstermiştir ki, kooperatifler, profesyonel yöneticilerin güdümünde daha başarılı hizmetler veriyorlar. İşte Ağın'ın avantajı bu yöndedir: Çünkü, kooperatifçilik alanında ülkemizin önde gelen isimlerinden, Türkiye Milli Kooperatifler Birliği Başkanı Sayın Muammer NİK-SARLI Ağınlıdır. Kendisinin bilgi birikiminden ve deneyiminden kooperatifin kurulma aşamasından, ileriki safhalara dek bütün çalışmalarda geniş ölçüde yararlanma olanağı vardır.

Halen Ağın'da, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı (SYDV) den yardım alarak yaşamlarını sürdüren SERACILIK, ARICILIK, SÜT İNEKÇİLİĞİ, KOYUN BESİCİLİĞİ ve CEVİZ FİDANCILIĞI... gibi tümü tarımsal ağırlıklı faaliyetler, birleşik halde bir kooperatifin ya da herbiri ayrı ayrı kooperatiflerin çatısı altında topla-

nabilirler. Bu kez, Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Vakfı, yardımlarını kurulacak kooperatiflere yönlendirebilir.

Ayrıca, 1970'li yıllarda Ağın'da HALICILIK, önemli bir sektör olarak algılanmaya başlamıştı. Bunun iki nedeni vardı: Birincisi, Ağın El Sanatları Eğitim Merkezi'nde sürdürülen çalışmaların bu alana kaydırılması; ikincisi, komşu ilçe Kemalîye'nin ürettiği halıların Türkiye'de ve yurtdışında üne kavuşması. Ağın'da da Kemalîye'ninki gibi halılar üretilebilirdi. Kooperatifleşmeye gidilirken halıcılık konusu da incelenebilir.

Kooperatifleşme bir tür örgütlenmedir. Örgütlenmeden güç doğar, kuvvet doğar. İleri toplumlar, örgütlenmiş toplumlardır. Sivil toplum örgütlerinin, sosyal yaşamda ne denli etkin rol oynadıkları ve üyelerinin her türlü yasal haklarını korumaya ve kollamaya çalıştıkları herkesin malumdur.

Yakın zamanlara kadar yerel yönetimlerin başında görev yapan bazı yetkililer, bu tür örgütlenmelere sıcak bakmaz, destek sağlamazlardı. Oysa ki, bilinçlenmiş olan, hele okuryazar oranı yüzde yüze ulaşmış olan ilçemiz benzeri toplumlarda, hemen her alanda oluşturulacak yasal kuruluşlar, yörenin üst düzey yöneticileri için de güç kaynağıdır, onların görevlerini kolaylaştıran öğelerdir. Çağdaş sivil toplum kimliğimizi, batı standartları doğrultusunda güçlendirmek istiyorsak, yasaların güvencesi altında faaliyet gösteren sivil toplum örgütlerine yan çıkmalıyız. Bu arada, KOOPERATİF, DERNEK, VAKIF, OKUL AİLE BİRLİĞİ... v.b. sosyal içerikli kuruluşların güçlenip, üyelerine ve çevrelerine yararlı hizmetler vermelerine yardımcı olmalıyız.

AĞIN-DÜŞÜN VE SANAT DERGİSİ

SAYIN ABONELERİNİN DİKKATİNE

2000 YILI ABONE BAĞIŞI, SÜREKLİ OLARAK ARTAN KAĞIT BEDELİ, BASKI VE POSTA GİDERLERİ NEDENİYLE ZORUNLU OLARAK

Yurtiçi için 6 milyon TL.ya

Yurtdışı için 9 milyon TL.ya

YÜKSELTİLMİŞTİR.

DERGİ ABONELERİ ADINA DÜZENLENMİŞ OLAN POSTA ÇEKLERİ (ESKİ YILLARA İLİŞKİN BORÇLU OLANLARIN BU BORÇLARI DA KATILARAK) ADRESLERİNE GÖNDERİLMİŞTİR.

EN YAKIN BİR POSTA MERKEZİ
ARACILIĞIYLA YATIRILMASI RİCA OLUNUR.

ZAMAN AKIP GİDERKEN

Mehmet ORHAN

*Akıp giden zaman içinde,
Gün olur kucaklar, sarar benliğimi,
Alımlı ne varsa havamızı bezeyen.
Gün olur yanında bile duyarım özlemini,
Akıp akıp giden zaman içinde*

* * *

*Yeni bir dünya yarattık ömrümüzde,
Bugünlerden yarınlara koşarken.
Hep böyle elele, omuz omza oldukça,
Girmedi aramıza ne kaygı, ne yılgınlık,
Yeni bir dünya yarattık ömrümüzde.*

* * *

*Bir çocuk sevincidir şimdi taştan duyarlı yürekten,
bizimle büyüyor, güçleniyor sevgimiz,
Biz olduk göğüs geren fırtınaya, yokluğa,
Bizimle doğdu, bizimle yüceldi dostluk,
Şimdi bir çocuk sevincidir taştan duyarlı yürekten.*

* * *

*Akıp gidecek zaman aralıksız, duraksız,
Her sabah yeşerip açan umutlarla
Ve her sabah yinelenen sevgilerle.
Yaşayalım ne varsa yaşanacak doyasıya,
Akıp gidiyor zaman aralıksız, duraksız.*

ANKARA - 1999

SERACILIK

(Örtü Altı Sebze Yetiştiriciliği)

Ahmet DEVİREN(*)

Seralar, bitkisel üretimin bütün bir yıl boyu yetiştirilmesi amacı ile gelişme koşullarının yapay olarak yaratıldığı tesisler olarak tanımlanabilir. Gelişme koşulları ılık, sıcaklık, nem ve hava birleşimidir. Bu nedenle kurulacak seranın görevi, yıl boyunca sera içi ekolojik koşulları bitkilerin isteğine yakın bir biçimde sağlamaktır.

Bilindiği gibi, ülkemizde seracılık oldukça yenidir. İlk defa 1940'lı yıllarda Antalya'da başlamış ve zamanla yaygınlaşmıştır. 1960'lı yıllarda plastiğin örtü malzemesi olarak kullanılmaya başlaması ile seracılık özellikle kıyı bölgelerinde (Akdeniz, Ege ve Marmara) hızlı bir şekilde gelişmiş ve Türkiye'nin ekim-temmuz aylarını kapsayan 8 aylık periyotta sebze ihtiyacını karşılayan büyük bir sektör haline gelmiştir.

Kıyı bölgelerinin dışında, son yıllarda yaz seracılığı diye tanımlayabileceğimiz örtü altı sebze yetiştiriciliği, 1980'li yılların ortalarından itibaren başlamış ve hızlı bir şekilde gelişme göstermiştir. Bu seracılık şekli önce Yalova ve Çanakkale çevresinde gelişmiş, bu bölgeleri Akdeniz'in yüksek yayla kesimleri, İç ve Doğu Anadolu'nun mikro-klima bölgeleri takip etmiştir. Bu tip seracılıkta genellikle yaz aylarında hıyar, ikinci ürün olarak ta ilkbaharda domates ekilmekte ve kış aylarında ise, salata (marul, taze soğan) türünde bitkiler yetiştirilmektedir.

Bu tür seracılıkta, açık tarladaki verimlere göre hıyarda 8-10 misli, domateste ise 4-5 misli daha fazla ürün alınabilmektedir.

1. Kurulacak Sera İçin Yer Seçimi : Sera kurmak için yer belirlerken, iklim verileri dikkatle incelenmelidir. Bu amaçla, aşağıdaki parametrelerin göz önüne alınması gereklidir.

- Toplam güneş radyasyonu
- Ortalama en düşük ve en yüksek sıcaklıklar
- Ekstrem sıcaklıklar
- Yağmur, dolu ve kar yağışı
- Fırtınalar dahil, rüzgarların yönü ve hızı
- Sulama suyunun durumu (kalitesi ve miktarı)
- Toprak kalitesi ve özellikleri
- Ulaşım durumu v.s.

2. Yüksek Verim İçin Uygun Sera Toprağı : Verimi etkileyen en önemli faktörlerden biri sera toprağıdır. Uygun sera toprağı süzek, verimli, orta bünyeli (kumlu-tınlı) uygun pH (5.5-3.5) yeteri kadar hava, su ihtiva etmelidir. Böyle bir toprak, serada yetiştirilen sebzelerin iyi bir kök gelişmesini sağlar.

Ayrıca, sera toprağı % 3-5 oranında organik madde içermelidir. Bu amaçla sera toprağının daha iyi havalandırılması, işlenmesi, su tutma kapasitesi sağlanır. Yanmış çiftlik gübresi bu amaçla iyi bir organik madde kaynağıdır.

3. Sera ve Örtü Tipi : Sera sebze yetiştiriciliğini etkileyen en önemli unsurlardan biri de sera tipidir. İyi bir seranın büyük volümlü ve yeterli havalandırma alanına sahip olması istenir. Sera volümü, havalandırma etkinliğini artırır. Volümlü serada gece min. sıcaklıklar daha yüksek, gündüz ise max. sıcaklıklar daha düşüktür. Havalandırma açıklıklarının toplamı (kapı ve pencereler) taban alanının en az % 20'si kadar olmalıdır.

Seraları, cam ve plastik örtülü seralar olmak üzere ikiye ayırabiliriz. Seranın amacı, yılın ve günün soğuk geçen dönemlerinde sera içindeki sıcaklığın, dışarıdan daha yüksek olmasını sağlamaktır. Bu nedenle seranın, üzeri cam ve plastik kapatılır.

Cam ve plastik seraların, birbirine göre avantaj ve dezavantajlarını şu şekilde sıralayabiliriz:

Plastik seraların tesis maliyetleri cam seralara göre oldukça ucuzdur.

Cam seralarda ısı kayıpları daha çok olmakla birlikte, radyasyonla ısı kayıpları plastik seralara göre daha az olması nedeniyle tercih edilirler.

Plastik yüzeyinde çiğlenme sonucunda oluşan damlalar bitki üzerine düşerek, özellikle hastalıkları teşvik eder. Bu nedenle kurulacak seralarda Anti-drop plastikler kullanılmalıdır.

Cam seralar kış dönemi yetiştiriciliğe daha uygundur. Plastik örtü altında ısı muhafazasını arttırmak için EVA (Etilen vinil asetat) ve IR (Infraret) içeren plastikler kullanılmalıdır.

Sera örtü malzemesi olarak plastikler seçilirken, plastiğin ısı ve ışık geçirgenliğinin yüksek olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca, plastiğin ömrü de göz önüne alınmalıdır. Plastiğin yıpranmasının asıl nedeni mor ötesi (UV) güneş ışınlarıdır. Bu nedenle UV katkı maddesi içermeyen bir plastik bir sonraki yılda parçalanacak hale gelir. Plastiğe UV katkı maddesi katılarak plastiğin ömrünün süresi üç yıla kadar uzatılabilir.

Plastikle örtülü bir seranın rüzgar, kar ve bazen de yetiştirilen ürün yüküne dayanıklı olması istenir. Bir plastik sera kurulurken, aşağıdaki özellikleri göz önüne alınmalıdır:

(*) Ziraat Yüksek Mühendisi Ahmet Deviren, Ağin'ın Akpınar mahallesinden olup, halen Antalya Narenciye ve Seracılık Araştırma Enstitüsü Müdürlüğünde görev yapmaktadır. 1997 yılından bu yana, Ağin'da Seracılık yapıldığından, yazarın bu etüdü, çalışmalara yardımcı olmak üzere hazırlanmıştır. Yazarın telefon No.su: (0.242) 427 49 59

Kullanılan malzeme mümkün olduğunca hafif ve ucuz olmalıdır.

Plastik seraya iyi bir şekilde klips kullanılarak kolayca tutturulmalıdır.

Plastik, sera üzerine sıkı bir şekilde gerilmeli ve örtünün sera üzerinde rüzgar etkisiyle çırpınmasına izin verilmemelidir.

Seranın keskin kenarları ile plastik arasında doğrudan temas olmamalıdır. Özellikle fazla güneş, plastiğin daha fazla ısınmasını sağlayarak yırtılmasına neden olur.

Plastiklerde ekleme yapılmaksızın büyük boyutlar kullanılmalıdır.

4. Çeşit Seçimi : Son yıllarda bütün sebze türlerinde çok sayıda çeşidin piyasaya sürülmesi, üreticilerin çeşit seçiminde hataya düşmesine neden olmaktadır. Ayrıca, her yıl yeni ıslah edilen çeşitler devreye girmekte, bu da tavsiyeleri zorlaştırmaktadır. Çeşit seçiminde, özellikle yetiştirme dönemlerine ve pazar isteklerine (ilkbahar, sonbahar veya tek ürün gibi) uygun olmasına dikkat edilmelidir. Ayrıca, raf ömrü uzun ve bazı hastalıklara dayanıklı çeşitler tercih edilmelidir.

Seralarda yetiştirilen sebzelere ait uygun F₁ çeşitler:

Domates; Gökçe (191), Destina, Elif (190), Monika, Likya, Turse, Fantastic (144), Hamra vb. Hıyar; Narin, Nobel, Rawa, Horran, Melisa, Seraset, Delta star, Afrodite, Silör, Efes vb. Biber; Sirena, Demre, Amazon, Bolo Fırat. Patlıcan; Mileda, Faselis, Munica Kabak; Iskenderany, Jedida, Topkapı Kavun; Polidor, Makdimon, Galia vb.

5. Fide Yetiştirme : Başarılı bir seracılığın en önemli koşullarından biri de kaliteli fide yetiştirmektir. Kaliteli fide hastalık ve zararlılardan yoksun ve sağlıklı yetiştirilmiş fidedir. Bunu sağlamak için sağlıklı tohum, uygun fide harcı ve fide için uygun yetiştirme koşullarının sağlanması gerekir.

Fideler plastik torbalar, plastik saksılar, viyollerde (çok gözlü kaplar) yetiştirilmektedir. Viyollerin kullanımı, harcın doldurulması ve fidelerin dikiminin kolay olması nedeniyle son yıllarda yaygınlık kazanmıştır.

Uygun fide harcı yeteri kadar su, hava ve besin maddelerini içermelidir. Torf ve karışımları bu özelliklere sahip ortamlardır.

Klasik olarak fide harcı ise, toprak, çiftlik gübresi ve kum karışımından hazırlanabilir. Eğer orman toprağı kullanılırsa 3 kısım orman toprağı +3 kısım çiftlik gübresi +1 kısım kum; bahçe toprağı kullanılırsa 6 kısım çiftlik gübresi +3 kısım bahçe toprağı +1 kısım kumdan oluşur. Hazırlanan harcın hastalık ve zararlılardan yoksun olması için harç uygun bir kimyasalla ilaçlanmalıdır.

Tohum ekimi; sağlıklı fide elde etmek için tohum ekimi önemlidir. Kavun, hıyar gibi sebzelerde tohumlar her kaba 1 adet gelecek şekilde doğrudan ekilir. Sıcak dönemlerde tohumlar 3-4 saat ıslatılarak ekilir ve fide kaplarının üzeri ışık geçirmeyen gazete kağıdı gibi örtülerle kapatılır. Tohumlar çimlenmeye başlayınca örtü kaldırılır. Soğuk dönemlerde ise, ıslattıktan sonra sıcak bir tülbent a-

rasında çimlendikten sonra ekilirler.

Domates ve patlıcan gibi sebzelerde ise, dikim önce kasalara ekilerek çimlendirilir, sonra bunlar kaplara dağıtılır ve dikime kadar özenle bakımı yapılır.

6. Dikim : Dikimden önce çiftlik gübresine ilave olarak toprak analizlerine bağlı temel gübreleme yapılır.

Dikim aralıkları sebze türüne, yetiştirme dönemi uzunluğuna, toprak verimliliğine ve ısıtma yapılıp yapılmadığına bakılarak düzenlenir.

Ayrıca, dikim aralıkları ayarlanırken, daha iyi ışıklandırma ve havalandırma arttıracak şekilde ayarlanır. Bu nedenle, dikim kuzey-güney doğrultusunda yapılmalıdır. dikim, tek veya çift sıra dikim sistemi şeklinde olabilir. M²'ye 2-3 bitki gelecek şekilde ayarlanmalıdır.

Çift sıralı ekimde: 100x50x50 cm (çift sıralar arası 100 cm, sıralar arası 50 cm, sıra üzeri ise 50 cm), tek sıralı ekimde sıralar arası 100 cm, sıra üzeri ise 50 cm olur.

Dikim esnasında toprağın tavında olması gerekir. Fideler küçük kaplarda yetiştirilmiş ise, çukurlar elle açılarak fideler yerleştirilir ve ardından can suyu verilir. Dikim sırasında kök boğazı kesinlikle örtülmemelidir.

7. İpe Dolama ve Budama : Sera yetiştiriciliğinde dengesiz büyümeyi önlemek, daha iyi ışık almayı sağlamak için bitkiler askıya alınarak budama yapılır.

Bitkiye yerden 2-2.5 m'lik yükseklikten, bitki sıralarına paralel geçen tellere bağlanan iplere dolanırlar. Bitki büyüdükçe bu ip etrafında dolandırılır. Bu işlem, daima aynı yönde, saat dönüşünün tersine olmalıdır. Olgunlaşmaya başlayan salkımların altındaki yapraklar alınır. Yaprak alma, meyve olgunlaşmasını hızlandırdığı gibi daha iyi havalandırma sağlayarak hastalıkların yayılmasını da önler.

8. Meyve Tutumu : Meyve tutumu, bitkilerdeki çiçek tozu miktarı ve polen kalitesine bağlıdır. Sera içerisinde oluşan düşük (10°C'nin altında) ve yüksek (32°C'den büyük) sıcaklıklarda meyve tutumu oranı düşer. Sera içerisinde yüksek sıcaklık ve nem nedeniyle çiçek tozlarının hareketi sınırlıdır. Bu nedenle, tellere vurularak çiçek tozlarının hareketi sağlanmalıdır.

9. Sulama ve Gübreleme : Sulama miktarı ve aralığı bitki türüne, yetiştirme ortamına, su tutma kapasitesine, bitki çeşidine, yetiştirme mevsimine, güneş radyasyonuna, serada ısıtma yapılıp yapılmadığına göre değişir.

Sulama sık sık ve az miktarlarda verilmelidir. Bu da ancak damla sulama sistemi ile yapılır.

Damla sulama sisteminin bir çok yararı vardır. Bunlar; gübrenin sulama ile beraber verilmesine olanak tanır, sürekli su sağlar, verimliliği yükseltir, buharlaşma miktarı düşük olur. Damla sulama, ayrıca tuzlu suların kullanımına da olanak verir.

Toprak hazırlığı esnasında temel gübreleme yapılmışsa dikimden sonra 2-4 hafta ilave gübrelemeye gerek olmayabilir. Çiçeklenme döneminden itibaren, hava koşulları uygun ise, ortalama olarak haftada 3 kg. azot (N), 1.5 kg. Fosfor (P₂O₅) ve 5 kg. Potasyum (K₂O) verilir,

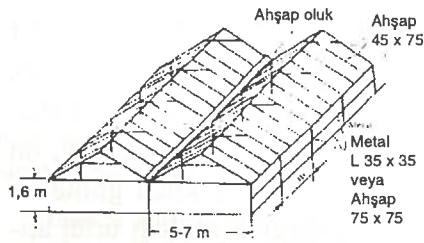
Damla sulama sistemi kullanılıyorsa, gübreleme Fertigasyon (gübreli su) şeklinde domatesta N:P:K oranı 1:1/3:2, diğer sebzelerde ise 1:1/3:1,5 olmalıdır.

Toprakta ve sulama suyunda magnezyum yeterli değilse bu da ilave edilmelidir.

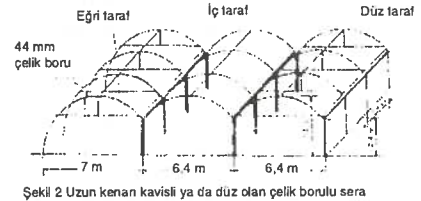
Serada yetiştirilen bazı sebzelere ait besin solusyonu ve gübre karışımına ait bir örnek aşağıdaki gibi uygulanabilir. Örnek 1 ton su için kullanılması gerekli gübre (gr. olarak) miktarını verir.

Bazı sebzeler için uygun besin solüsyonları ve elde edildiği gübre karışımları

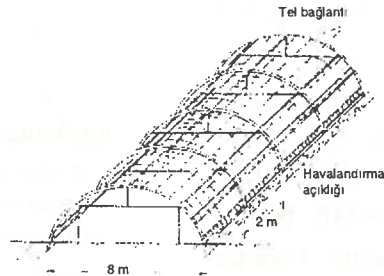
FORMÜLASYON	KİMYASAL GÜBRELER	DOMATES					BİBER, PATLICAN, HİYAR, KAVUN, KABAK				
		Gübre Miktarı (gr)	N (ppm)	P (ppm)	K (ppm)	Mg (ppm)	Gübre Miktarı (gr)	N (ppm)	P (ppm)	K (ppm)	Mg (ppm)
1	Mağnezyum nitrat	220	24			20	220	24			20
	Mono potasyum fosfat	200		46	56		200		46	56	
	Potasyum nitrat	450	58		171		350	45		133	
	Amonyum nitrat (% 33)	100	33				150	50			
TOPLAM			115	46	227	20		119	46	189	20
2	Mağnezyum nitrat	220	24			20	220	24			20
	Mono Amonyum fosfat	100	12	27			100	12	27		
	Potasyum nitrat	600	78		228		450	58		171	
	Amonyum nitrat (%33)						75	25			
	Fosforik Asit	75		20			75	20			
TOPLAM			114	47	228	20		119	47	171	20
3	Mağnezyum sülfat	200				20	200				20
	Mono potasyum fosfat	200		46	56		200		46	56	
	Potasyum nitrat	450	58		171		300	39		114	
	Amonyum nitrat (%33)	170	58				250	85			
TOPLAM			116	46	227	20		124	46	170	20

Şekil 1: Beşik çatılı sera

Şekil 2: Uzun kenar kavisli ya da düz olan çelik borulu sera

Şekil 3: Sürekli havalandırılmalı yay çatılı tünel sera

İSTEK ve EĞİTİM

Ruhi TAŞKIN

Geleceğimizi bugünden hazırlamalıyız.daha sağlıklı, Daha üretken, daha başarılı bir gelecek ancak bu günün çocuklarının daha iyi eğitilmesiyle olur. Bundan 2600 yıl önce Çin'de yaşamış bir ozanın dediği gibi:

"Eğer bir yıl sonrasını düşünüyorsan bir tohum ek,

Eğer on yıl sonrasını düşünüyorsan bir ağaç dik,

Eğer yüz yıl sonrasını düşünüyorsan insanları eğit.

Bir tohum ekerek, bir kez ürün alırsın,

Bir ağaç dikerek, on kat ürün alırsın,

İnsanları eğitirsen yüz kat ürün alırsın."

Daha iyi eğitim, daha yeterli aş ve iş uğruna kasabalarımızı, köylerimizi boşalttığımız hepimizin malumudur. Geriye dönüp baktığımızda, durumun pek de kötü olmadığını farkındayız. Ama, bir de zamanın getirdiklerine ve götördüklerine bakmamız gerektiğine inanıyorum. Daha bilinçli, eğitilmiş, bulunduğu çevreye uyumlu, hoşgörülü bir kuşak yetiştirdik. Bu nesil, bu günlere geldi ve yeni arayışlara başladı: Acaba, daha ılıman olan falan bölgeye mi, daha rahat yaşantısı olan bir kıyı kasabasına mı, bir dağ köyüne mi yerleşelim? Yoksa, bütün bunların özlemini çeke çeke bulunduğu yerdeki düzeni bozmadan, bırakıp geldiğim ikinci vatanda mı yaşamı sürdürelim?

Biliyoruz, şehirde yaşamak görece bir varoluştur. Dağlar, her zaman taş binalardan daha güzeldir. Şehirde birçok insan ayaklarının altında gerçek toprağı hiç hissedemiyor. Saksılardakiler dışındaki bitkilerin büyüdüğünü göremiyor ya da caddelerin ışıklarından geceleyin yıldızlarla, samanyoluyla süslenen büyüleyici gökyüzünü göremiyor, baharda kar sularının şırıltılarını, saçaklardan akan nisan yağmurlarının oluk seslerini duyamıyor, ayaklarını çemirleyerek (paçaları sıvayarak) bir selden, çaydan dereden geçemiyor.

Neslimiz yetişkin insanının, artık doğanın sesini dinleme, onunla konuşma zamanı çoktan geldi de geçiyor. Ondan öğrenebileceğimiz çokşey var: Hayvanların koklaştığını, ağaçların konuştuğunu, onlara kulak verirsiniz siz de hissedebilirsiniz. Ne kadar erken gözlerimizi kulaklarımızı açarsak o kadar yolu azaltırız.

1930-1940 lılar kuşağı olarak, bir tohum ekmek veya insanları eğitmek zamanını aştığımız ikibin yılında kasabalarımızda, köylerimizde on adet pelit, on adet badem, on adet ceviz kozu gömerek veya on adet ağaç dikerek on katı ürün alınacak 2010-2020 yıllarını hedefleyelim.

Nereye mi diyeceğiz? Doğduğumuz evin bahçesine, köyün mezarına, merasına.

Ankara; 17 Şubat 2000

ŞENPINAR (VAHŞEN)

Şenpınar, Ağın'ın 3,7 km kuzeyindedir. 1954 yılına kadar köy iken, Ağın'ın ilçe yapılabilmesi için mahalleye dönüştürülmüştür. Bir çok köy hizmetlerinden mahrum edildiği için, halkı mahalleye dönüştürülmekten dolayı şikayetçidir.

Vahşen daha evvel, köyün simgesi olan HAKKO suyunun altında kalan Aşağı Bahçeler'de kurulu iken, kesin tarihi bilinmeyen zaman içerisinde şimdiki yerine nakledilmiştir. Şimdiki yeri bir tepenin yamacıdır. Evler üst üste, sokaklar dardır. Köyün ilk görüldüğü yer olan yukarı mezarlıktan baktığımızda koca köyü bir bina gibi görürsünüz. Sokakları fark edilmez.

Vahşen'in oluşumu çok eskilere dayanır. Kimse kuruluş tarihini bilmiyor. Türkler'in Anadolu'ya göçü sırasında dört ailenin burayı yurt seçtikleri söylenir. Eskiden, Harput-Eğîn-Kemah-Erzincan kervanyolu buradan geçermiş. Bundan 25-30 yıl evveline kadar Kırnaç Ahmet Dayı'nın hanı açıktı. Atlı, eşekli yolcular bu handa kalırlardı.

1915 yılına kadar Türklerle Ermeniler bu köyde içiçe yaşamışlardır. Köyün üçte bir nüfusunu Ermeniler oluşturmuştur. Gayri müslümler askere alınmadıkları için Ermeniler Türklerden daha varlıklılar, köyün en güzel arazileri onlarda, günümüze kadar varlığını koruyan en güzel evler onlardaymış. Köy arizisi içerisinde 7 kilise kalıntısının olduğu söylenir. Son kilise sürgünden sonra köylüler tarafından yıkılarak yok edilmiştir.

Köyün arazisi içerisinde, Karasu kenarında Oymataş devrinden kalma yaşam yerleri, taş kovuklar vardır. Şimdi Keban Baraj gölü suları altında.

1940 'lı yıllarda 90 hanede 400'ü geçen nüfusu vardı. Benim ilkokula başladığım 1945 yılında öğrenci sayısı 60'ın üzerinde idi. Şimdilerde öğrenci bulamadığından okul kapalı.

Köyden kaçış her dönemde olmuştur. Ancak, en hızlı göç 1950'li yıllarda başlamıştır. Bu dönemde birbirini örnek alan köylüler geçimlerini gurbette aramaya başlamışlardır. Bu tarihten itibaren köy canlılığını kaybetmiştir. Kimi okumaya gitmiş, kimi fabrikaişçiliğine... Yalnızca ihtiyarlar topraklarını işlemeye

devam etmişlerdir. Köyümüzde zamanla açık kapı kalmayacak diye aklımız karışmış, üzölmüşsüzdür. Çok şükür ki on yıla yakındır emekli olan köylülerimiz geri dönmeye başladılar. Köyde yirmiye yakın yeni ev yapıldı. Yaz aylarında oldukça kalabalık, kışın 20 hane...

Diğer köylerde olduğu gibi Şenpınar da 1967 yılına kadar "Kör Çıra" ile aydınlanmıştı.

Köylünün gayretiyle 1.5 km uzaklıkta olan Eğnik suyunun bir kısmı depolanarak her eve şebeke suyu verildi. Kanalizasyon teşkilatı yapıldı. Evler modernleşti. Her evde telefon, buzdolabı, otomatik çamaşır makinası, televizyon var. Köyümüz rençper köyü olmaktan çıktı, tatil köyüne dönüştü.

Oluşturduğumuz dernek kanalıyla eksik olan birtakım hizmetlerin götürölmesine başlandı. Bu cümleden olarak 1999'un son aylarında Ağın-Şenpınar arası yolun asfaltı yaptırıldı. Eski okul binası kütüphaneye dönüştürüldü. Okulun bahçesi büyüklere park, çocuklara oyun bahçesi olarak düzenlendi. 2000 yılında mahallenin iç yolları betona dönüştürölerek yenilenecek.

Şenpınar'a yapılan her hizmette büyük payları olan Sn. Dr. Kemal Köseoğlu'na Sn. Ali Karakaş'a, Sn. İbrahim Taşbaşı'ya, Sn. Abdullah Taşbaşı'ya, Sn. Ahmet Demirkol'a adlarını anarak şükran borcumu ödemek istiyorum. Sağolsunlar. Karınca kararınca katkılarını esirgemeyen diğer hemşehrilerimize de teşekkür ederim. Onlar da sağolsunlar.

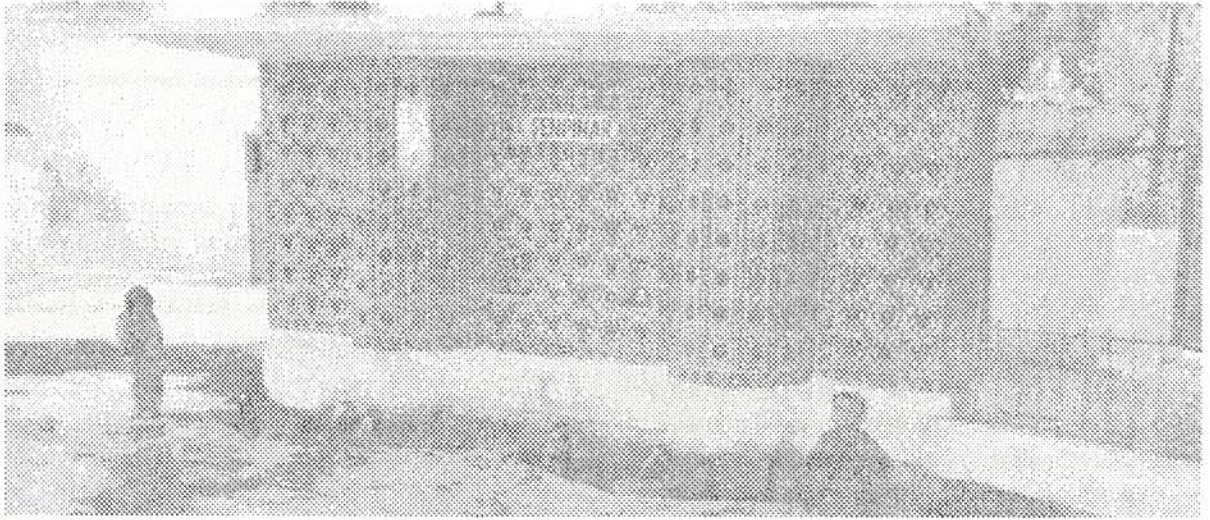
Bölgemizde olduğu gibi Şenpınar'ın da arazisi verimsizdir. Ekilebilir arazinin büyük bir bölümü baraj gölü altında kaldı. Kalan arazi sulanabilir arazi olup, köylünün ihtiyacını fazlasıyla karşılamaktadır. Eskiden, köyümüzün işi çok, kârı azdı. Kıymetli ozanımız Sn. Nezahat Aydın'ın bir dörtlülüğü bunu çok güzel ifade eder.

Vahşen köyü cümle köyler seçmesi,

Çağlar akar üçyüzaltmış çeşmesi,

Fakat yoktur işlerin bitmesi,

İşi çok ta kârı azdır köyümün.

Kârı az olduğu için kimse köyü beklemedi. Şimdi işi de yok kâr'ı da. Hepimiz bir tarafa dağıldık. Oralarda hatıralarımız kaldı. Oralar gönlümüzde kaldı. Hasreti ile, anılarıyla yaşıyoruz. Bakınız Rahmetli Osman Güler ağabeyimiz ne demiş;

*Fırat kenarında izimiz kaldı,
Bir düşün, yuvada kimimiz kaldı,
Her şey bitti tek hevesimiz kaldı,
Canımız da vesafıza mal olmuş.*

*Bir gün nasip olur giderim elbet,
Toprağına yüzüm sürerim elbet.
Hasretlik benim de kaderim elbet.
Ay'ımız erimiş bir hilal olmuş.*

Sevgili Osman ağabey, Sizin Vahşen'i özlediğiniz gibi bizler de sizi özledik. Hele ben çok çok özledim. Tüm rahmetler üzerine olsun.

Sosyal yaşam derken eskileri anlatmak gerekiyor. Bu gün 3-5 evli bir köydeki yaşam ile şehirlerin yaşamı aynı. Bu nedenle Eskiden deyip başlarsak:

Diğer köylerde olduğu gibi Vahşen'de de iki dini bayramla, yılda bir veya iki düğünün köylünün yaşamında çok farklı bir yeri vardı. Hasretle beklenen, coşkuyla yaşanan günlerdi bu günler, Bilhassa düğünler... Düğünlerde erkekler köy meydanında halay çekip oynarken, kadınlarla kızlar damlarda toplanır süyüklerden sarkarcasına oynayanları seyredерlerdi.

Genç delikanlılar entari giyip, örtünerek kapalı mekanda çalıp-oynayan kadınların, kızların aralarına girer, onları görmeye çalışırlardı. Yakalananların hal-leri perişandı, güzel bir dayak yerlerdi.

Bayramlarda, düğünlerde yeni dikilen alaca entariler, gömlekler, bezden boyalı şalvarlar giyilirdi.

Eskilerde ot yasağı vardı. Süldüğün yasağı vardı. Yasak süresince kimse köyün müşterek arazisinden ot biçemez, süldüğün toplayamazdı. Yasak bozulduğu gün dağ taş insan kesilirdi.

Radyo, gazete yoktu. Köylünün zevk aldığı tek şey, boş zamanlarında bir araya gelip muhabbet etmek, birbirine şaka yapmaktı. Halkevleri açıldıktan sonra rahmetli eğitmenin gözetimi altında Halkevinde toplanılır radyo dinlenirdi.

Şenpınar'ın gençleri 1950'lerden sonra okumaya heves ettiler. Benim çocukluğumda okuyup meslek sahibi olan Tahsildar Naim Ertürk, Posta Müdürü Veli Özdemir. Demiryolcu Mehmet Çataltaş öğretmenlerden İbrahim Özben, İsmail Ertürk, Osman Güler, Ali Hayar Demerezer, Mehmet Karaoğlu, Kemal Gündoğdu, Fuat Erben, Hakim Nuri Güler, Dr. Kemal Köseoğlu, Bankacı Vehbi Ertürk, Subay İsmail Yılmaz, Veteriner Ali Karakaş, İlahiyat mezunu Mustafa Onarlıoğlu, Assubay Mehmet Bozkurt, Kadastro memuru Ekrem Korkmaz gibi isimler vardı. Şimdi sayısız öğretmen, doktor, hakim, avukat, iktisatçı, mühendis, mimar vs. meslek sahibi var.

Ağın dışında doğup büyüyen, otuz yaşın altındaki Şenpınar'lılar Şenpınar'ı tanımıyorlar. Bu hal yalnız Şenpınar'a has değil. Ağın ve Ağın'a bağlı köylerden olanlar da yörelerini tanımıyorlar. Nakil yaptırılmamış nüfus cüzdanlarındaki kayıtla Ağın'lılar.

Ağın Kültür ve Dayanışma Derneği yöneticilerinin en büyük çabası Ağın'ı tanımayan Ağın'lıları bir araya getirmek, Ağın'ı tanıtmak, Ağın'lıları tanıştırmaktır.

Biz Ağın'lılar, (köylerimiz Dahil) elbirliği ile, gönül birliğiyle yönetimin çalışmalarına katılarak, omuz omza vererek Ağın'lılığımızı birlikte yaşayalım derim.

YAŞAMAK

Ercan ORHAN

Yaşamak, bir solgun çiçeğe
Bir anlık doğuşu güneşin,
Dağın kızılığında.
Bir anlık açıp,
Yaşayıp ölüşü çiçeğin.

* * *

Yaşamak, doyasıya sevgidir,
Çiçekten güzel ne olabilir sevgiliye?
Düşünmek,
Bir nefeslik tadımdır doğayı.

* * *

Doğayı düşünmek,
Barışı düşünmek,
Seni seven çiçeğin
Parlayan gözlerini düşünmek.

* * *

Düşünmek ve yaşamak,
Diyebilir miyiz?
Gözyaşı ve mutluluk gibi
Karşıt iki kavram.

* * *

Yaşamak düşünmeden,
İçerek bir yudumluk hazı sonuna dek
Severek yaşamak.

ÖZLÜ SÖZLER DOĞRU SÖZLER

* İnsanı sevmek, Allah'ı sevmektir.

Mevlana

* Tanrı ile kulun arasına girilmez.

Atasözü

* Bir toplumda en zararlı adam, ehliyetsiz olduğu
halde yetki sahibi olandır.

İsmet İnönü

* Kudretimizi iyilik yaparak kullanmak en soylu
harekettir.

Yavuz Sultan Selim

* Bilim öğrenipte onu halka öğretmeyen kimse,
topladığı hazineyi hak sahiplerine vermeyen
adama benzer.

Corneille

* Herkes çok yaşamak ister, ama hiç kimse ihtiyar
olmayı istemez.

Molla Fenari

* İnsan, ihtiyar olmayı kabul ettiği gün ihtiyarlar

Jean Anouilh

* Gençlikte günler kısa, yıllar uzun; yaşlılıkta ise,
günler uzun, yıllar kısadır.

Alman Atasözü

* Bir fena kırk iyiyi bozar, kırk iyi bir fenayı düzel-
temez.

Atasözü

* Sana nasıl davranılmasını istiyorsan, sen de
başkalarına öyle davran.

Fransız Atasözü

* İyimser kişi, ışığın olmadığı yerde ışık görür,
kötümser ise, yanan ışığı söndürmeye çalışır.

İngiliz Atasözü

ADIN NE? - İSTANBUL

Doruk ÇAKAR

Afşinbey İlköğretim Okulu Öğrencisi

Yoldaki yaşlı kadın havanın ayazına aldırmdan bir başına yürüyordu.

"Hayrola teyzeciğim nereye böyle? Hava soğuk üşümez misin?"

"Gün batmadan başımı sokacak bir yer bulacağım."

"Evin barkın yok mu senin?"

"Evler, hanlar, hamamlar, hatta saraylar yapılar üzerime. Ama hiçbirini benim sayılmaz."

"Arabaya gel ıslanma."

Utanarak arabaya bindi. Yüzündeki çizgiler kim bilir kaç yıllık hüznü anlatıyordu.

"Buralarda bildiğin bir orman var mı evladım?"

Şaşırdım. Belli ki yabancı buralara.

"Yok, teyzeciğim."

"Benim astımım var yıllardır. Şimdi herkes evine gidip sobasını yakacak. Dumanda boğulurum ben."

Teyze bunları söylerken köprüde trafik tıkanı.

Kendi kendime. "Ah bu şehrin trafiği!..."

"Öyle deme" dedi teyze. "Trafik kötüyse şehrin suçu ne?"

"O da doğru."

Bir ara gözleri kapandı, başı öne düştü teyzenin.

"Teyze... Teyze..."

"Korkma evladım. İyiyim."

"Hep böyle mi oluyorsun?"

"Soğuk havalarda oluyor."

Bu ayazda evi olmayan insanları düşünmeye dalmıştım ki, yanımdan geçen trafik polisini farkettim.

"Pardon memur bey, yol ne zaman açılır?"

"Nerden baksan bir saate kadar."

Eh ne yapalım. Teyzeyle konuşacaktık, Vakit geçirmek için.

"Kaç yaşındasın teyzeciğim?"

"547, evladım."

"547 mi?"

"Dile kolay, 547 yıl. Kimlere barınak olmadım sanki? Önce Fatih sonra Kanuni Sultan Süleyman ve niceleri... Ama pek azı bildi değerimi."

"Adın ne teyzeciğim?"

Yaşlı gözleriyle utanır gibi baktı, boynunu büktü. Tek bir kelime döküldü dudaklarından: "İstanbul"

Şubat 2000

KARBETAZ KİŞ

Çağıl TAŞBAŞI

*Tuhaf bir rengi vardır kışın
Öyle kar beyazı da değil hani
Tuhaf bir renk işte; anlatamıyorum
Hasret gibi, ayrılık gibi yani*

*Ve garip bir hüznü vardır ağaçların
Öyle hasret gibi de değil hani
Kızılığı belirir bir damla yaşın
Dudakların gibi, kan gibi yani*

*Tuhaf bir telaşı vardır kışı karşılayanların
Öyle sevinç gibi de değil hani
Söndürüşünü izlerler güneşi yağmurların
Ölümden korkan bir zavallı gibi*

10 Ekim 1999

AĞIN TARIMINDA GERÇEK PROJELER

Necmi ATALAY

Yazımın başlığından anlaşılacağı gibi, Ağın'ımızın kurtuluşu bizlerin çabası ve üreteceği somut projelere dayanmaktadır. Şimdiki Ağın'ın çevre köylerine baktığımızda topraklarımız kırk elli yıldır düzenli işlenmediğinden çoraklaşmış ve erozyonlarla yok olmuştur. Yaşayan insanımız yaşlılık nedeniyle güçsüz ve insan gücüne dayalı işler yapmaları imkansız olduğuna göre, daha az emek ve insan gücüne dayalı projeler üreterek başarı sağlamak pekala mümkün görülmektedir.

Dergimizin Eylül-Ekim 1999 sayısında, Sayın Dernek Başkanımız AHMET DEVİREN tarafından oldukça açıklamalı yayınlanan Ağın Kalkınma ve Sulama Projesini hemşehrilerimizin dikkatlice okuduklarında şu gerçek ortaya çıkmaktadır: Bu proje ile 11290 dönüm arazi sulanabilecektir. Sulanabilir arazinin % 70'i kullanılabilir toprak olduğuna göre, düzlük araziler ki buralarda sebze, pamuk, pancar, buğday ve muhtelif tarım yapıldığından, toplam kullanılabilir alanın % 40'ını teşkil etmektedir. Kalan 0/60 kullanılmayan yamaç ve tepeler killi, kireçli ve bugüne kadar hiç işe yaramamış, davar otlatılan arazilerdir. Takdirlerimize sunduğumuz 6500 dönümün 3500 dönümüne AŞILI ceviz diktığımızda, 3500 dönüm x 20 adet dönüme hesabıyla 70.000 adet ceviz fidanı etmektedir. Teorik olarak beş yılda verime gelmekte ve asgari her fidan beş yıl sonunda üç teneke hesabı ile iç olarak dokuz on kilo ceviz vermektedir. Bunun firesini çıktıktan sonra sekiz kiloyu yetmişbin ceviz ile çarptığımızda 560.000 Kg. iç ceviz, takribi bir trilyon üçyüzmilyar lira gelir elde edilmektedir. Üçyüz milyarını masrafa çıkarsak bir trilyon lira net gelir elde etmiş oluyoruz. Ağın Sulama Projesi devreye girdiğinde takribi beşyüzmilyar ilave ettiğimizde bir buçuk trilyon liralık gelir elde etmiş olacağız.

Ben burada, uygulaması yapılmış ve neticelerini almakta olduğumuz ceviz yetiştiriciliğini sizlerin bilgilerinize sunuyorum. 1996 yılının yaz ayında, Ağın Ziraat Şefliği ile temasa geçerek, Yalova'da, Tarım Bakanlığına bağlı fidanlılık Md.lüğünde üretilmekte olan Yalova-1, Yalova-2, Yalova-3, Yalova-4 ve Sebin, Bilecik, Kaman, cinsi aşılı ceviz fidanlarından tahsis edilmesi talebinde bulundum. O tarihteki İlçe Tarım Müdürlüğünün ve Ziraat Teknisyenliğinin yakın ilgileri ile fidan ücretinin yarısını Ağın Ziraat Bankasına yatırdım: 1997 yılının Mart ayında İlçe Tarım Müdürlüğüne

gelen fidanlar, dikim için teknik bilgilerle birlikte biz üreticilere dağıtıldı.

Tahsis edilen aşılı ceviz fidanları, aynı yılın Mart ayında dikilerek gerekli her türlü bakımları yapılmak şartıyla, 1999 yılında her fidandan onbeş yirmi adet meyve alındı. Böylece beş yılın sonunda tam mahsül alacağımız gerçeği ortaya çıkmıştır. İlk iki ve üçüncü yılların bize gösterdiği cevizlerin, bu güne kadar Ağın'ımızda Sincapların (deyinlerin) taşıyıp toprağa göndüğü ve onbeş yirmi senede yetişen fidanlardan alınan mahsülün iki katı büyüklüğünde içleri dolu dolu bembeyaz olduğu görülmüştür. İkibuçuk yaşında bir fidandan alınan bir ceviz tanesinin 180 gr geldiğini hayretle müşahade etmenin mutluluğunu bizlere tattıran değerli akrabam RUHİ AKBAY'ı kutlamak bana sonsuz mutluluk vermektedir. Bu muhterem kişi, bir kısmı kendi mülkü ve hazineden satın aldığı yirmi dönüm tarıma hiç elverişli olmayan kireçli turam yamaç araziye islah ederek, 1997 yılında diktığı 350-400 fidandan eğer çiçekte koparmazsa ikibin yılında 7-8 bin adet ceviz elde edecektir. Bu tanesi 180 gr. gelen cevizde herhalde kilo ile satılmayacaktır.

Yalnız yukarıda her şeyiyle ortaya koyduğumuz somut projenin uygulanması ve neticesinin alınması iki ana gerçeğe dayanmaktadır:

1- Ağın İlçesinde oturan ve dışarıdaki hemşehrilerimizin kuracağı Bölgesel Kalkınma Tarım Kredi Koop. ile çok hızlı netice alınacaktır. Kalkınma Koop. vasıtasıyla Ağın sulama bölgesinin örnek uygulama projesi olduğunun kabul edilmesiyle, Ağın'ya hiç yük getirmeden konunun halledilmesi mümkün görülmektedir.

2- İlçemizde yaşayanların veya dışarıdaki hemşehrilerimizin kendi tapulu arazilerine yahut hazineden, Belediyeden satın alacakları arazilere, kendilerini fazla yormadan uygulanacak bir proje olduğu kanaatindeyim.

Referans olarak, Beyelması Köyünden Vedat Atalay ile Ruhi Akbay, Şenpınar'dan Ali Karakaş beylerden her türlü bilgi alınabilir.

Ağınımız herşeyin en iyisine layıktır. Bu ve buna benzer projeleri gerçekleştirecek olan hemşehrilerime başarılar diler, saygılar sunarım.

AĞIN VE ÇEVRESİNDEN FIKRALAR

AĞIN'DAN

Aferin Sana Osman

Ahmet Dayı'ya, Ankara'da askerliğini yapan komşusu Osman, bayram tebriki yolluyor. Kartpostalın üzerinde Sıhhiye Meydanı'ndaki resmi elbiseli Atatürk heykelinin resmi vardır.

Ahmet Dayı, kartı donuk gözlerle süzerken şöyle der:

- Aferin yavrum Osman, askerlik sana yakışmış.

AKPINAR'DAN

Ben Pelüzeyi Severim

Pelüze, yerel tatlı çeşitlerinden biri. Buğday nişastası ile dut pekmezinden yapılıyor. Rengi, süzme bal gibi.

Sıdika Bacı, Ankara Keçiören'de oturan oğlunun yanına konuk gelmiş. Bir sabah kalkıyor, Keçiören pazarına alış-verişe gidiyor. Bir pazarcının tezgahı yanında, bir kova içinde, kış boyu köyünde yediği ve çok sevdiği pelüzeyi görüyor. Hemen elini uzatarak:

- Şunun tadına bakabilir miyim? diyor ve ekliyor: Bizde buna pelüze derler, çok severim.

Pazarcı engel oluyor:

- Aman teyze, ne yapıyorsun? Ağzın hep köpük olacak. Bu arap sabunu.

BEYELMASI'ndan

Cin Ali ile Reşit Emi

Reşit Emi, bir iş için Başpınar'a (Ekirek) gidiyor. Köyün çıkışında Cin Ali'ye rastlıyor. Konuşmayı çok seven Reşit Emi, Cin Ali'yi lafa tutup uzun bir süre dereden, tepeden konuşuyor. İyice sıkılan Cin Ali, Reşit Emi'nin lafını bağlaması için:

- Nereye gidiyorsun, Reşit? diye soruyor.

Reşit Emi: - Ekirek'e, dedikten sonra yine konuşmayı sürdürmek için : - Ne kadar zamanda giderim, diye soruyor. Cin Ali'nin yanıtı kestirmeli:

- Yolda tanıdık bir kişiye rastlamazsan vaktinde gidersin.

PUL KÖYÜ'NDEN

İyi Dut Yedik

Hasan Dayı'nın köy yakınında bulunan bahçesindeki bir ağaç dutu erken değiyor. Bunu kollayan mahallenin gençleri, bir gün toplanırlar, kimseye sezdirmeden Hasan Dayı'nın dutundan yemeye giderler.

Hasan Dayı, gençlerin bu planını önceden öğrenir ve onlardan önce gidip bahçede pusu kurar.

Gençler gelip ağacın başına çıkınca sopa elinde seğirtir. Ağaçtan inenin kıcına bir sopa, bir daha...

Gençler süklüm püklüm köye dönerken, herbirinin ağzından şu sözler dökülür: - İyi dut yedik.

SARAYCIK'TAN

O Düdük Çalıyor

Hüseyin Hoca, kentte doğan ve beş yaşında köye gelen torununa, köyün görmeye değer nesi varsa gösterip onu bu yaşama ıslındırmak ister. Böylece, her gün ilgi çeken bir uğraş bulur.

Bir gün de, torununu eşeğe bindirip gezmeye götürür. Bir ara, eşeğin anırması tutar. Çocuk korkudan ağlamaya başlar.

Dede hemen yatıştırır: - Ağlama torunum, yol üzerinde kimseler varsa çekilsinler diye eşek düdük çalıyor.

ŞENPINAR'DAN

Ya Suya Gitselerdi

Şenpınar'dan çocuklar Fırat'a yüzmeye gidiyorlar. Akşam vakit gecikiyor, dönen yok. Aileleri bir telaştır alıyor. Herkes yollara dökülüyor.

Bu arada, çocuğu bu grup içinde olan bir anne, ocakta pişirdiği perpere son kaynamayı verip indiriyor, koşarak öteki aileler arasına katılıyor. Bu sırada çocuklar, karşıda yolun ucunda görünüyorlar. O esnada peper pişirip gelen annenin sesi duyuluyor:

- Ya suya gitselerdi onca perperi ne yapacaktım.

SAĞLIĞIMIZI KORUYALIM

"Halk içinde muteber bir nesne yok devlet gibi
Olmaya devlet cihanda bir nefes sıhhat gibi"
Kanuni Sultan Süleyman

Sultanlar sultanı Kanuni Sultan Süleyman, dünyanın en büyük imparatorluğu Osmanlı'nın başında padişah iken bile, o görkemli yaşayışına ve saltanatına karşın, bir kez nefes alacak kadar olan sağlığı sultanlıktan da üstün görüyor. Gerçekten, sağlık her şeyin üstündedir. Ama bir çoğumuz hastalanıp yatağa düşmeden önce sağlığınıza gereken özeni göstermeyiz.

Dergimiz, bundan böyle, gerektiğinde, bu sağlık köşesinde sizlere, güncel sağlık konularını içeren öğütler sunacaktır. Bu sayımızda, bahar mevsimine girmek üzere olmamız nedeniyle Hürriyet Gazetesi'nden aldığımız Prof. Dr. Ahmet Rasim Küçükusta'nın BAHAR NEZLESİ adlı yazısını sunuyoruz.

BAHAR NEZLESİ : Halk arasında saman nezlesi veya bahar nezlesi isimleriyle bilinen allerjik nezle bahar aylarının en çok görülen allerjik hastalıdır. İstatistiklere göre, çocukların yüzde 10'unda, erişkinlerin ise yüzde 20'sinde rastlanmaktadır. Buna göre, ülkemizde en az 10 milyon kişide allerjik nezle olduğu tahmin edilmektedir. Özellikle son 20 yıl içinde başta astım ve allerjik nezle olmak üzere tüm allerjik hastalıkların görülme sıklığında % 100'ü aşan artışlar olmuştur.

Hastalık en çok 20 yaşlarında belirti verir, orta yaşlara doğru hafiflemeye başlar. 2 yaşın altındaki çocuklarda çok seyrek.

Allerjik nezle, astım için önemli bir risk faktörüdür. Araştırmalara göre, allerjik nezlesi olanların % 30'unda daha sonraki yıllarda astım gelişir. Yani, allerjik nezleli her 3 kişiden biri astım adaydır.

Baharın gelmesiyle birlikte belirti vermeye başlayan bu hastalığın nedeni, bitkilerden atmosfere karışan çiçek polenleridir. 2060 mikron büyüklüğündeki bu polenler

rüzgarın etkisiyle havaya karışıp kilometrelerce uzaklara kadar gidebilirler. Her bitkinin kendine özgü bir polen zamanı vardır ve polenlerin de allerjik nezleyle neden olma potansiyelleri farklıdır. Havada bulunan polen miktarları meteorolojik şartlardan çok etkilendir. Atmosferde, sıcak, kuru ve rüzgarlı günlerde daha fazla polen bulunur. Sabahın erken saatlerinde de havadaki polen miktarı daha çoktur.

Allerjik nezlenin başlıca belirtileri, hapşırma, burun akıntısı, burun kaşıntısı ve burun tıkanıklığıdır. Gözlerde de kaşıntı, sulanma, kızarma olabilir. Birçok hastada yorgunluk, iştahsızlık, sinirlilik, baş ağrısı ve uyku bozuklukları da görülebilir. Allerjik nezlelilerde sinüzit, orta kulak iltihabı ve bronşite sık rastlanır.

Allerjik nezle belirtilerini ortadan kaldıran çok etkili ilaçlar varsa da, hastalığın kalıcı tedavisi immunoterapi (aşı tedavisi) ile mümkündür. İmmunoterapi, 4-5 yıl süren ve çok iyi sonuçlar veren bir tedavi yöntemidir.

KORUNMA: Sıcak, kuru ve rüzgarlı havalarda ve sabahın erken saatlerinde sokağa çıkmayın. Kapı ve pencerelerinizi sıkı sıkı kapatın. Dışarı çıkmamız mutlaka gerekli ise ağız ve burnunuzu koruyan maskelerden yararlanın. Açık havada egzersiz yapmayın. Evde ve arabada, mümkünse filitreli klima sistemlerini kullanın. Gözlük kullanıyorsanız bunları düzenli olarak akar suda yıkayın. Saçlar çok polen tutacağından yatmadan önce saçlarınızı mutlaka yıkayın. Günlük kıyafetlerinizi yatak odasına çıkarmayın.

(Baştarafı 3. sayfada)

TOPLANTI ÇALIŞMALARI:

- Toplantıya iştirak edecek herkese tekrar teşekkür etmek istiyorum. Ağın Derneklerinin kuruluşlarından bugüne kadar hizmet eden herkese şükranlarımı sunuyorum.

- Toplantının hazırlanmasında emeği geçen herkese dernek Yönetim ve Denetim kurulu üyelerine teşekkürü bir borç biliyorum.

- Ağın 1954 dökümanını hazırlayan Kaymakam Sn. İdris Akbıyık'a teşekkür ediyorum.

- Toplantıya iştirak eden arkadaşlarımızın katkılarıyla Ağın ve Ağın'lılara ait projeler ortaya konacaktır.

- Ağın Dernekleri görüşlerini bildireceklerdir.

- Bu görüşlerden ortaya çıkan işler ve projeler sıraya konulacak değerlendirilmesi yapıldıktan sonra ilgili ve yetkili Dernekler arasında dağıtımı yapılacaktır.

- Konular raporlar haline getirilecek ve ilgili birimlerde tetkik edilecek, değerlendirmeler sonunda rapora son şekli verilecektir.

- Raporu hazırlayan Dernek, yetkili ve ilgililer projenin gerçekleşmesinin takipçisi olacaktır.

- Bu raporlar Ağın Kalkınma Projeleri'nin (AĞKAP) parçaları olacak yatırım yapacaklara ışık tutacaktır.

- Bundan sonraki toplantılar diğer Dernekler Merkezlerinde ve Ağın'da yapılacaktır.

KONUŞULACAK KONULAR

- Ağın'ın mahalli problemleri, Tarımsal faaliyetleri, Besicilik, Arıcılık, Turizm (otel, devre mülk), Ticareti, Eğitim Sanayi, İnşaat sektörü, Ulaşım (yol, köprü) İletişim (telefon, televizyon, internet,) Gıda sektörü (lokanta, market vs.) Soğuk hava deposu (balık, sebze vs.) Bankacılık faaliyetleri.

Emeği geçen ve geçecek herkese teşekkür ediyor, sevgi ve saygılarımı sunuyorum.

HABERLER

* İzmir'de oturan hemşehrilerimiz, bu yıl altıncı kez, Ramazan Bayramı'nın 2. günü, 9 Ocak 2000 Pazar günü İzmir Fuarı içindeki Müzik Hol'de bayramlaşma toplantısı yapmışlardır.

Hemşehrilerimiz, hem bir araya gelmenin coşkusu içinde bayramlaşmışlar, hem de klarnet ve davul eşliğinde, yöremizin oyunlarını oynayarak eğlenmişlerdir.

* İzmir'de oturan değerli hemşehrilerimizden, Halide ve Rahmetli Lütfü Gündüz'ün oğlu, Gülay Gündüz'ün eşi, Işın ve Aslı'nın babası Öner GÜNDÜZ, 16 Şubat 2000 günü yaşamını yitirmiştir.

Rahmetli Öner Gündüz'e Tanrı'dan rahmet, ailesine ve yakınlarına başsağlığı dileriz.

* Dergimizde şiirlerini severek okuduğumuz değerli arkadaşımız Dr. Galip UZUNCA, "Tarihten Esintiler" adı altında şiirlerini topladığı bir kitap yayımlamıştır. Arkadaşımızın "Bahar Gülleri", "Bursa Sevdası" ve "Bursa Nağmeleri" adlı kitaplarından sonra bu dördüncü kitabı da beğeniyle okunacak değerli bir yapıttır.

Kitabın İsteme Adresi : Marmara Kitabevi, Burç Sineması Pasajı, No: 23 Altıparmak/BURSA

* Dergimizde şiir ve yazılarını severek okuduğumuz değerli arkadaşımız Veysel GÜLTAŞ'ın, Ankara Ardiç Yayınları şiir dizisi içinde "Mührü Bozulmamış Sevdalar" adlı bir şiir kitabı çıkmıştır. Bir kısmı dergimizde de yayınlanmış bulunan beğeniyle okuyacağınızı umduğumuz kitabın temin edileceği adres: Sakarya Cad. Ali Nazmi İşhanı. Kızılay/ANKARA

* Uzman Veteriner Hekim Yusuf EROĞLU, Elazığ Tarım İl Müdürlüğüne atanmıştır. Değerli hemşehrimizi kutlar, yeni görevinde başarılar dileriz.

**OKURLARIMIZIN KURBAN BAYRAMINI KUTLUYOR
SAĞLIK, HUZUR VE BAŞARI DİLİYORUZ**

DOĞUMLAR

Mahalle veya Köyü	Adı Soyadı	Baba Adı	Doğum Yeri	Doğum Tarihi
Yenipayam	Kerem Güler	Yusuf	Malatya	01.01.2000
M.H.E. Mah.	Atakan Nerkiz	Ercan	Ağın	01.01.2000
Şenpınar	Arda Aydın	Hüseyin	Malatya	01.01.2000
Saraycık	Nur Yalçın	Vahap	Malatya	03.01.2000
Akpınar	İpek Gökalp	Bülent	Yenimahalle	07.01.2000
Uzungil	Nisa Nur Tünç	İlhan	Elazığ	08.01.2000
Samançay	İlkin Köprülü	Veysel	Konak	11.01.2000
Beyelması	Erdi Akbaş	Zafer	Üsküdar	12.01.2000
M.H.E. Mah.	Beyzanur Göldağ	Hikmet	Balçova	25.01.2000
Öğrendik	Hatice Karadayı	Cevdet	Elazığ	14.01.2000
Kaşpınar	Ceren Karagöz	Mehmet	Elazığ	11.01.2000
Öğrendik	Kardelen Sezer	Murat	Fatih	02.02.2000
Demirçarık	Sevgi Kaya	Selami	Şehitkamil	04.02.2000
Beyelması	Can Karadağ	Harun	Koca Sinan	05.02.2000
Akpınar	Ece Saydam	Şafak	Balçova	31.01.2000
Şenpınar	Doğan Güler	Mehmet	Keçiören	13.02.2000
M.H.E. Mah.	Murat Koçar	Ferdi	Kadıköy	16.02.2000
Uzungil	İlayda Karmak	Sedat	Malatya	14.02.2000
Modanlı	Neslihan Akın	Ömer	Ağın	12.02.2000
Akpınar	Serap Baltacı	Soner	Ağın	15.02.2000

Dünyaya yeni gelen yavrularımıza sağlıklı uzun ömürler diler, ailelerini kutlarız.

EVLENENLER

Mahalle veya Köyü	Adı Soyadı	Adı Soyadı	Evlenilen Yeri	Evlenme Tarihi
Dibekli	Nazım Üsküner	Nahide Akyüz	Gaziosmanpaşa	01.01.2000
Samançay	Latif Yılmaz	Neşe Kırbıyık	Tatvan	17.01.2000
Şenpınar	sunu Yılmaz	Koray Yurtışık	Çankaya	22.01.2000
Dibekli	Candan Turkut	Bülent Balçık	Karşıyaka	04.02.2000
Bademli	Hasan Özdem	Güler İkinci	Malatya	19.01.2000
Saraycık	Vahap Aktaş	Ayşe İçen	Elazığ	08.02.2000
Dibekli	Murat Yüce	Birgül Çelik	Fatih	05.02.2000
Beyelması	Orhan Yücelkan	Zeynep Kara	Konya	05.02.2000
Yenipayam	Fatma dağdan	Yılmaz Bulun	Malatya	12.02.2000
Tatarağası	Bekir Dönük	Meral Yılmaz	Malatya	13.02.2000
Bahadırlar	Numan Deniz	Seval Aksu	Beşiktaş	05.02.2000

Yeni evlenen arkadaşlarımızı kutlar, bir ömür boyu mutluluklar dileriz.

ÖLÜMLER

Mahalle veya Köyü	Adı Soyadı	Doğum Tarihi	Ölüm Yeri	Ölüm Tarihi
Beyelması	Ayşe Korkut	1917	Beyelmas	01.01.2000
Saraycık	İhsan İkinci	08.06.1932	Arapgir	02.01.2000
Yenipayaam	Semahat Güler	03.07.1973	Emirdağ	10.01.2000
Saraycık	Turan İkinci	01.10.1926	Saraycık	15.01.2000
Kuzgeçe	Salih Uyanık	1336	İzmir	18.01.2000
Samançay	Fatma Köprülü	1336	Mamak	08.01.2000
Başpınar	Emine Özkök	1928	Üsküdar	10.01.2000
Şenpınar	Hatice Başıbüyük	1930	Üsküdar	03.02.2000
Saraycık	Zülfıye Türker	1934	Kurucaşile	22.02.2000
Saraycık	Fahriye Yalçın	03.05.1341	Elazığ	26.01.2000
Uzungil	Abdullah Uysal	01.07.1327	Kadıköy	01.02.2000
M.H.E. Mah	Elif Özer	1328	Yenimahalle	06.02.2000
Altunayva	İnci Ferihtaş	15.10.1957	Küçükçekmece	31.01.2000
Samançay	Şayeste Aktaş	1938	Malatya	02.02.2000
Kuzgeçe	Gürhan İspanakçı	09.07.1950	Bergama	16.02.2000
Yedibağ	Turan Özcan	1337	Üsküdar	03.02.2000

Ölenlere Allah'tan rahmet, yakınlarına başsağlığı dileriz.

DUYURU

Derneğimiz tarafından bir EŞYA PİYANGO-SU düzenlendiğini geçen sayımızda duyurmuştuk.

Biletler, satışta görev üstlenen üyelerimizle, bize yardım ve desteğini esirgemeyecek olan hemşerilerimize ve arkadaşlarımıza gönderilmiştir.

Kendilerine bilet gönderilmemiş olan ve yardıma istekli bulunan hemşeri ve arkadaşlarımız da aşağıda telefon numaraları yazılı derneğimizin merkeziyle temasa geçerek bilet alabilirler.

Çağrımızı yineleyelim : Haydi Ağın'lılar!

Satışların kısa sürede sonuçlanması için görevli arkadaşlarımızla satışı üstlenen hemşerilerimizin gerekli çabayı göstermelerini bekliyoruz.

Dernek Yönetimi

Tel: (0.312) 342 47 50 341 54 69

Fax : (0.312) 341 82 36